

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

NR 6 • 24. MÄRTS 2010

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA HÄÄLEKANDJA, ASUTATUD 1925. AASTAL

EELTEADE EESTI KAUBANDUS – TÖÖSTUSKOJA ÜLDKOOSOLEKU KOKKUKUTSUMISE KOHTA

Vastavalt Mittetulundusühingute seaduse § 20 lg-le 2 ja Eesti Kaubandus-Tööstuskoja põhikirja artiklile 13.1. ja 13.4. teatab Eesti Kaubandus-Tööstuskoja juhatus:

▪ EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA LIIKMETE KORRALINE ÜLDKOOSOLEK ▪

TOIMUB 15. APRILLIL 2010, ALGUSEGA KELL 13.00 EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJAS, TOOM-KOOLI 17, TALLINNAS

Üldkoosoleku kvoorumi puudumisel toimub korduv üldkoosolek 15. aprillil, algusega kell 13.15 Eesti Kaubandus-Tööstuskojas.

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja juhatus on teinud ettepaneku järgmiseks päevakorras:

1. Eesti Kaubandus-Tööstuskoja 2009. aasta majandusaasta arakuulamine ja kinnitamine.
2. Eesti Kaubandus-Tööstuskoja põhikirja muutmine.

Käesolevaga palume Eesti Kaubandus-Tööstuskoja liikmete seisukohti arutamisele tulevate küsimuste kohta. Ootame Teie kirjalikult esitatud seisukohti hiljemalt 1. aprilliks 2010 aadressil: Eesti Kaubandus-Tööstuskoda, Toom-Kooli 17, 10130 Tallinn.

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja juhatus

www.koda.ee

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda

Toom-Kooli 17, 10130 Tallinn • Telefon: 604 0060 • Faks: 604 0061 • E-post: koda@koda.ee

TÄNA LEHES:

- ▶ Muudatustest maksukorralduse seaduses
- ▶ Ärikelust ja ettevõtluskeelust
- ▶ Majandustegevuse registri registreeringute kinnitamise tähtaeg on 15. aprill!
- ▶ Hiina ATA delegatsioon Kaubanduskojas
- ▶ Kutseõppes rekordarv õppureid

Iga liige loeb! | www.koda.ee

Tasuta ID-kaardi koolitused

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja projekti „Mentoripõhine e-õpe” raames viib BCS Koolitus alates juunikuust läbi tasuta koolitused kõigile ettevõtlikele inimestele. Koolitus annab praktilised oskused e-keskkonnas olevate teenuste turvaliseks kasutamiseks ja ID-kaardiga või Mobiili-IDga digiallkirjastamiseks.

Koolituse õppevorm on mentoripõhine e-õpe. Koolitusklassis on kohal mentor-koolitaja, kes abistab küsimuste tekkimise korral. E-õppematerjal sisaldab videoklippe, teste ja praktilisi harjutusi ning on nii eesti- kui venekeelne. Mobiilne arvutiklass tuuakse Teie ettevõttesse kokkulepitud ajal kohale, kui teil on vähemalt 40 inimest, kes soovivad läbida ID-kaardi koolituse. Koolitus võtab aega 2-4 akadeemilist tundi ja igaüks saab valida endale sobiva tempo. Ka üksikute soovijatel palume oma soovist teada anda.

NB! Selleks, et koolituse käigus saaks praktiliselt läbi teha digiallkirjastamise, tuleb koolitusele kindlasti kaasa võtta ID-kaart või Mobiili-ID koos pin1 ja pin2-ga.

Koolitusele registreerumine toimub läbi ettevõtte kontaktisiku. Registreerimiseks saatke kiri e-postiaadressile ekoolitus@bcs.ee. Lisage kindlasti sobivaim koolitusaeg, töötajate arv. Vali sobiv kuupäev ja pane ennast kirja!

PIRET SALMISTU

Kaubanduskoja turundusdirektor
E-post: piret@koda.ee • Tel: 604 0060

PIRET ELM

BCS Koolituse projektijuht/õpetaja
E-post: piret.elm@bcs.ee • Tel: 699 8155

Tähelepanu juhatuse liikmed ja raamatupidajad!

Seminarid „2009. majandusaasta aruande esitamine Äriregistrile”

25., 30. ja 31. märtsil Tallinnas Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17)
1. aprillil Paldiskis Paide Kultuurikeskuses (Paide tn 18)

Alates 1. jaanuarist 2010 tuleb kõik majandusaasta aruanded Äriregistrile esitada elektroonselt.

Vastav seadus võeti vastu Riigikogus 29.10.2009.
(www.riigiteataja.ee)

Mida see muudatus endaga kaasa toob?

Alates 2010. aasta 1. jaanuarist esitavad kõik äriühingud, mittetulundusühingud ja sihtasutused, kes koostavad konsolideerimata raamatupidamise aruandeid Eesti hea raamatupidamistava alusel, elektroonselt aruande Äriregistri Ettevõtjaportaalis, täites selleks etteantud vormid. Aruande esitamiseks peavad selle digitaalselt otse aruandluskeskkonnas allkirjastama kõik juhatuse liikmed (majandusaasta aruandele ei pea enam lisama nõukogu liikmete allkirju). Seda saab teha nii ID-kaardi kui Mobiili-ID vahendusel. Esiialgu on erandiks IFRS-i kasutajad, konsolideeritud aruannete esitajad, äriühingud, sihtasutused ja mittetulundusühingud, kes esitavad aruandeid rahandusministeeriumi saldoandmike süsteemi ning likvideerimis- ja lõpparuannete esitajad. Nemed esitavad 2010. aastal PDF-formaadis aruande.

Seega peavad alates 1. jaanuarist kõik ülaltoodud äriühingute, mittetulundusühingute ja sihtasutuste juhatuse liikmed omama ja kasutama ID-kaarti ja digiallkirjastamist.

Seminari ajakavasse on lisatud ka ID-kaardi koolitus, mille käigus omandatakse praktilised oskused teenuste turvaliseks kasutamiseks veebikeskkonnas ja ID-kaardi või Mobiili-IDga digiallkirja andmiseks. Seminar toimub koostöös Registre ja Infosüsteemide Keskusega (RIK), lektoriteks on Vesta Laansoo ning Heilika Kutsch ja BCS Koolitusega, lektoriteks on Margit Savisaar ja Margus Sakk.

Seminar toimub eesti keeles ja on tasuta. Vajalik eelregistreerimine. Toetab Euroopa Regionaalarengu Fond.

Seminarile registreerimine:

Kaubanduskoda • Tel: 604 0060

Veeb: www.bcs.ee/~koolitus/kaubanduskoda/registreerumine.php

Rohkem infot:

Veeb: ettevotjaportaal.rik.ee

Veeb: www.rik.ee/e-ariregister/ettevotjaportaal

SIIM RAIE
Peadirektor

Aus hinnastamine — mis see on?

Möödunud nädalal esimesel (tõenäoliselt mitmetest sel aastal toimuvatest) euro kasutuselevõttust rääkival konverentsil öeldi kõva häälega välja ka Kaubanduskoja plaan välja töötada nn euro kasutuselevõtu ausa hinnastamise hea tava ja kokkulepe, millega ettevõtted liituda saavad.

Täna ei ole veel võimalik rääkida konkreetsest leppe tekstist ja sellest, kes ja kuidas sellega liituda saaks. Kuna aga väljaõeldu tekitas ettevõtjates palju huvi, osaliselt ka arusaamatust, siis selgitan seekord ausa hinnastamise (inglise keeles *fair pricing*) põhimõtteid ja meie plaani. Esiteks on oluline eristada kahte asja:

- aus ümardamine – mis kehtestatakse seaduse korras ja millest tuleb kinni pidada alates hindade kahes vääringus avaldamise päevast;
- aus hinnastamine – püüd ära hoida põhjendamatu hinnatõusu raha konverteerimise käigus.

Miks see on oluline?

Mõju, mida euro kasutuselevõtt Eesti majandusele avaldab on juba positiivne – usaldus meie investeerimiskeskonna ja majanduspoliitika suhtes on Euroopas ja maailmas kõlapinda tekitanud ja aitab kriisist taastumisele jõudsalt kaasa. Lõplikult edukaks saame aga euro kasutuselevõttu Eestis pidada siis, kui sellega ei kaasne tehnilisi tõrkeid ega ka kiiret hindade tõusu. See ei ole ainult tarbijate, vaid otseselt ka kõigi ettevõtjate huvides, sest inflatsioonisurve tooks vahetult kaasa palgakasvu surve.

Vaadates riike, kes on euro kasutusele võtnud, on selge, et riikides, kus on aktiivselt tähelepanu pööratud põhjendamatu hinnakasvu ärahoidmisele ja sellega aktiivselt tegeletud, on suurem hinnakasv ka ära jäänud. Riikidele, kes suhtusid rahavahetuse käigus hindade kujundamise hoolimatult, tõi see kaasa kiirema hinnakasvu kui sooviti. Riikide praktikad ulatuvadki mitte midagi tegemisest kuni viimati euro kasutuselevõtnud Malta näiteni, kus rahavahetusest tingitud hinnatõus seadusega ära keelati ja rahavahetuse nädalate käigus väga rangelt ja 24 tunni jooksul otsuseid tehes ka põhjendamatu hindu tõstnud kaupmehi trahviti. Ma usun, et Eestis nii ärikultuuri kui senist majanduspoliitikat arvesse võttes vajadus nii rangete meetmete järgi puudub.

Hea tava, mis see on?

Kevadkuude jooksul on meil koostöös Kaupmeeste Liidu, Pangaliidu, Töandjate Kesklidu, EVEA ja kõigi teiste huvitatud ettevõtlusorganisatsioonidega plaanis välja töötada põhimõtted, milles ettevõtjad deklareerivad, et ei kasuta Eesti kroonide vahetamist eurodeks ära selleks, et hindu tõsta ning seda kogu aktiivse rahavahetuse perioodi

käigus. Hilisemas faasis (sügisel) on juba konkreetsetel ettevõtetel võimalus hea tavaga vabatahtlikult liituda ning sellest ka oma potentsiaalsetele klientidele poe või tegevuskoha ukse peal teada anda. Sel juhul ei ole enam tegu ainult moraalselt, vaid ka legaalselt siduva kohustusega – tarbijakaitse seaduse mõistes eksitava reklaamiga juhul, kui leppega liitunud ettevõtja siiski (mitte objektiivsetel põhjustel) hindu tõstab.

See ei tähenda, et ettevõtja enda hinnad igavesti lukku paneks või peaks kahju kannatama juhul, kui näiteks sisseostuhinnad maailmaturul muutuvad. Sellepärast tahamegi kiirustamata ja põhjalikult ettevõtjaid esindavate organisatsioonidega leppe välja töötada – välja raalida objektiivsed ja põhjendamatu hinnatõusu näited ning arvestades kaubanduse ärioloogikat ja -praktikat.

Kokkuvõtteks tuleb aga taas mainida, et me ei pea laialdast hinnatõusu järgmise aasta alguses ega ka euro kasutuselevõtule eelneval poolaastal väga tõenäoliseks ja suureks probleemiks. Täna Eestis madal tarbijakindlus ja ostujõud annavad põhjust eeldada, et tihedas konkurentsis ei minda hindu tõstmata, sest see tekitab koheselt turuosa kaotuse ohu. **T**

Lõplikult edukaks saame aga euro kasutuselevõttu Eestis pidada siis, kui sellega ei kaasne tehnilisi tõrkeid ega ka kiiret hindade tõusu. See ei ole ainult tarbijate, vaid otseselt ka kõigi ettevõtjate huvides, sest inflatsioonisurve tooks vahetult kaasa palgakasvu surve.

Sisukord

Juhtkiri

Aus hinnastamine – mis see on? 3

Seadusandlus

Maksukorralduse seaduses kavandatakse muudatusi 5

Ärikeelu eesmärgist ning kohaldamisest ja ettevõtluskeelust 6

Majandustegevuse registri registreeringud tuleb kinnitada 15. aprilliks 8

Väliskaubandus

ATA märkmik edendab rahvusvahelisi kaubandussuhteid 9

Euroopa uudised

10

Kutseharidus

Kutseõppes on sel õppeaastal rekordarv õppureid 12

Juhtimisveerg

Äkki me tõesti seisame uue kuldse ajastu lävel 13

Sotsiaalne ettevõtlus

Hoiakud ja teadmatus, mis lähevad maksuma miljardeid kroone 14

Teated

Koostööpakkumised 20

Riigihanketeated 20

Uued liikmed 21

Liikmelt liikmele 22

Kalender

„2009. majandusaasta aruande esitamine Äriregistrile”

25. märts Tallinnas Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17)
30. märts Tallinnas Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17)
31. märts Tallinnas Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17)
1. aprill Paides Paide Kultuurikeskuses (Paide tn 18)
 Seminar on tasuta. Vajalik eelregistreerimine aadressil: www.bcs.ee/~koolitus/kaubanduskoda/registreerumine.php

26. märts **Interneti- ja veebiturunduse seminar**
 Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
 Viktoria Indrisova • Tel: 604 0063 • E-post: viktorija@koda.ee

29. märts **Seminar „Sihtturg – Norra”**
 Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
 Eva Maran • Tel: 604 0083 • E-post: eva@koda.ee

31. märts **Seminar „Kuidas leida täiendavaid finantseerimisvõimalusi arenevale ettevõttele ning muuta ettevõtte rahvusvaheliseks?”**
 Eva Maran • Tel: 604 0083 • E-post: eva@koda.ee

2. aprill **Riigikogu esimehe Ene Ergma visiit Indiasse koos ametliku ja äridelegatsiooniga**
 Kristy Tättar • Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee

6. aprill **Seminar „Tööstress, läbipõlemine ja toimetulek”**
 Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
 Kati Krass • Tel: 443 0989 • E-post: kati@koda.ee

6.-7. aprill **Ekspordi Akadeemia 2+2 ekspordikoolitus**
 Tallinnas Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17)
 Liis Lehesalu • Tel: 604 0081 • E-post: liis@koda.ee

5.-8. aprill **Äriviit Peterburi ja Novgorodi**
 Viive Raid • Tel: 604 0092 • E-post: viive@koda.ee

Messikoolitus
13. aprill Raadimõisa hotellis (Mõisavärava 1, Tartu)
4. mai Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
 Liis Lehesalu • Tel: 604 0081 • E-post: liis@koda.ee

15. aprill **Eesti Kaubandus-Tööstuskoja üldkoosolek**
 Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
 Viktoria Indrisova • Tel: 604 0063 • E-post: viktorija@koda.ee

21. aprillil **Euroopa suurim tuuleenergia konverents „European Wind Energy Conference & Exhibition” ja kontaktkohtumised Varssavis**
 Kristy Tättar • Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee

23. aprill **Kodanikefoorum Euroopa Liidu ja Venemaa suhetest**
 Tartu Ülikooli Narva Kolledžis (Kerese 14, Narva)
 Marina Klementjeva • Tel: 356 1985 • E-post: marina@narva.ut.ee

24. aprill **Kaubanduskoja Kevadball**
 Restoranis Gloria (Müürivahe 2, Tallinn)
 Annika Eesmaa • Tel: 604 0094 • E-post: annika@koda.ee

Aprillini **„Mentoripõhine e-õpe” – tasuta ID-kaardi koolitus**
 Toimumiskoht ja aeg vastavalt tellija soovile. Läbiviija BCS Koolitus.
 Piret Elm • Tel: 699 8155 • E-post: piret.elm@bcs.ee
 Piret Salmistu • Tel: 604 0060 • E-post: piret@koda.ee

MAIT PALTS

Politiikakujundamise- ja õigusosakonna juhataja

Maksukorralduse seaduses kavandatakse muudatusi

Eelnõu muudaks maksukogumist efektiivsemaks, kuid mida tähendab see ettevõtjale?

Hiljuti avaldatud maksukorralduse seaduses (MKS) kavandatavate muudatuste keskne eesmärk on teha maksumenetlus veelgi tõhusamaks ning täiendada seadust nii, et see aitaks maksuhalduril senisest tõhusamalt võidelda maksupettuste vastu. Ka Kaubanduskoja jaoks on alati olnud oluline, et maksukorralduse põhimõtted tagaksid efektiivse maksuadministreerimise ja oleksid lihtsad nii maksukohustuslasele kui ka maksuhaldurile. Samuti peab maksupettuste avastamine ja neile kiire reageerimine olema tagatud, kuid samavõrd kindlalt tuleb arvestada vajadusega kaitsta ausalt käituvaid maksu maksajaid, sest on selge, et maksumenetlustega võib kaasneda ettevõtjale tema õiguste piiranguid, täiendavat tööd ja kulutusi.

Intressile seatakse ülempiir

Muudatusega täiendatakse MKSis (§ 119 lg 1) sätestatud intressi mitteametustamise aluste loetelu. Intressile seatakse ülempiir – maksunõude suurus. Analoogsetest põhimõtetest lähtutakse ka eraõiguses ning selliseks on kujunenud ka tsiviilkohtu praktika ehk intressinõue ei peaks ületama põhivõla nõuet. Maksumenetluses esitatakse

intressinõue peale põhivõla tasumist. Arvutuste kohaselt kasvab intressisumma maksunõudest suuremaks, kui isik ei ole maksuvõlga tasunud ligikaudu viie aasta jooksul. Maksuhalduri hinnangul on taoliste maksuvõlgade puhul enamasti tegemist juba ebatõenäoliselt laekuvate maksusummadega. Sellises olukorras võib intressi summa küll jooksvalt suurened, kuid kui selle sissenõudmine on juba lootusetu, tekib põhjendatud küsimus, kui pikalt on mõistlik intresse siiski arvestada. Muudatuse eesmärk ongi välistada ebaproportsionaalselt suure intressi arvestamine maksunõudelt ning ühtlasi vähendada ebamõistlikult pika aja jooksul intressiarvestuse pidamisest tingitud halduskoormust. Seega muudatuste jõustumise järgselt tekkivatelt maksuvõlgadelt arvestatavad intressid ei saaks enam maksunõuet ennast ületada.

Intressi ülempiiri rakendamise tingimused ja kord

Seoses kirjeldatud muudatustega soovatakse sätestada ka intressi ülempiiri rakendamise tingimused ja kord. Intressi ülempiiri kohaldatakse edasiulatuvalt ainult pärast muudatuse jõustumist peetava

intressiarvestuse osas, mis tähendab, et muudatuse jõustumise hetkeks tekkinud ning maksunõuet ületavat intressivõlga ei kustutata. Samas ei arvestata sellistel juhtudel muudatuse jõustumise päevast intressi ka juurde. Muudatusega tagatakse nende maksumaksjate võrdne kohtlemine, kellel muudatuse jõustumise hetkeks on intressi osas võlgnevus, mis ületab maksunõuet – sõltumata sellest, kas intressinõue on täidetud. Samas jäävad seni tekkinud ning maksunõuet ületavad intressisummad arvestusse endiselt üles ning maksuhaldur on kohustatud need üldises korras sisse nõudma. Seega tooksid muudatused kaasa tagajärgi eelkõige tulevikus ning juba tekkinud intressiarvestuste osas need nii tuntavad ei oleks.

Piirang ajatamise kestusele

Seni sõltus ajatamisgraafiku pikkus peamiselt maksumaksja ning maksuhalduri kokkuleppest ning seadus konkreetseid piire ette ei andnud. Et tagada siin suuremat õigusselgust, on eelnõuga tehtudki ettepanek täpsustada, et maksuhalduril on õigus ajutistes makseraskustes maksukohustuslase taotlusel ajatada tema maksuvõla tasumine

kuni 12 kuuks. Kuna ajatamise eesmärk on aidata ajutistes makseraskustes olevaid maksukohustuslasi, peaks 12 kuud olema ka optimaalne aeg, et ajutistest makseraskustest välja tulla. Eelnõule lisatud seletuskirja kohaselt on 2010. aasta veebruari seisuga maksuvõla tasumise ajatamise kohta andmed isikute arvu ja ajatamise graafiku pikkuse lõikes järgmised:

- kehtiv ajatamise graafik 1828 juriidilisel isikul, nendest graafik pikem kui 12 kuud – 458 isikul (25%);
- kehtiv ajatamise graafik 3118 füüsilisel isikul, nendest graafik pikem kui 12 kuud – 431 isikul (13,8%).

Kui nii ülalkirjeldatud kui ka mitmed teisedki kavandatavad muudatused on oma mõju ja eesmärkide poolest üsna selged, on hoopis keerulisem nende planeeritud muudatustega, mis seotud haldusakti (maksuotsuse) täitmise peatamisega maksuhalduri initsiatiivil.

Maksuhaldur võib edaspidi peatada haldusakti täitmise ka kohtumenetluses

Muudatuse kohaselt on maksuhalduril teatud tingimustel võimalik

peatada maksuotsuse täitmine ja teha seda kas maksukohustuslase taotluse alusel või oma algatusel. Kui haldusakt on selle täitmise peatamise otsuse tegemise ajaks juba täidetud, täidab maksuhaldur selle tagasi (tagastab tasutud

Muudatusega antakse maksuhaldurile kaalutusõigus haldusakti täitmise peatamiseks ja tagasitaitmiseks ka juhul, kui maksukohustuslane on maksuotsuse vaidlustanud kohtus. Seletuskirja kohaselt saavad maksuotsuse täitmise peatamise tingida näiteks maksuhalduri põhjendatud kahtlused selle õiguspärasuse osas, mis on tekkinud eelkõige pärast haldusakti andmist.

maksusumma). Nagu kirjeldatud, võimaldab ka kehtiv regulatsioon (MKS § 146) maksuhalduril peatada haldusakti täitmine vaide-menetluses, kuid mitte kohtu-menetluses. Seda soovitaksegi muuta. Muudatusega antakse maksuhaldurile kaalutusõigus haldusakti täitmise peatamiseks ja tagasitaitmiseks ka juhul, kui maksukohustuslane on maksuotsuse vaidlustanud kohtus. Seletuskirja kohaselt saavad maksuotsuse täitmise peatamise tingida näiteks maksuhalduri põhjendatud kahtlused selle õiguspärasuse osas, mis on tekkinud eelkõige pärast haldusakti andmist. Põhjendatud kahtlused tähendavad kirjelduste kohaselt näiteks seda, et haldusakti hilisemal kontrollimisel selgub, et on tõusetunud täien-davad asjaolud, mis räägivad haldusakti õiguspärasuse vastu, kuid samaaegselt esinevad ka haldus-akti õiguspärasust kinnitavad asjaolud.

Kaubanduskoja esialgse hinnangu kohaselt ei lähtu viidatud muuda-tus aga piisavalt maksukohustus-

laste, sh ettevõtjate huvidest ning võib suurendada piisavalt põhista-mata maksuvaidluste hulka. Juhul, kui maksuhaldur kahtleb maksuot-suse õiguspärasuses, on enamasti põhjendatud selle tühistamine, mitte aga mõlemale poolele niigi kuluka vaidluse jätkamine kohtus. Ei ole õige maandada maksuhal-duri riske eelnõus kavandatud viisil ja sisuliselt toetada ebakindlate vaidluste pidamist. Tuleb arves-tada, et maksumaksja on alati seotud oma põhitegevusega, olgu selleks siis tootmine, müük vms ning ei peaks seadusekuuleka isikuna tegelema maksuvaidluste pidamisega seetõttu, et kohtu-praktikat tekitada või seda ühtlusta-tada. Seletuskirjas toodud väited maksuseaduste keerukast tõlgen-damisest lubavad seevastu aga järeldadagi nagu soovitaksegi, et maksuhaldur seaduste erinevaid tõlgendusi üha enam maksumaks-jate peal katsetaks. Nagu öeldud, ei saa esmase hinnangu kohaselt sellise muudatusega nõustuda. Püüelda tuleks ikkagi seaduste sel-guse poole sellisel määral, et erine-vate tõlgenduste hulk oleks mini-maalne. Õigusselguse põhimõte tuleneb teatavasti juba põhisea-dusest ning kohtuvaidlused ei saa olla selle saavutamise keskseks vahendiks. **T**

Eelnõus on kahtlemata kavan-datud muudatusi veelgi (nt elektroonilisel kujul säilitata-vate dokumentide nõuded, maksumenetlust tõhustavad muudatused jne). Kõikide nen-dega saate tutvuda eelnõus ja sellele lisatud seletuskirjas, mille leiata Kojas veebilehelt www.koda.ee/?id=1300.

Tõepoolest, teatud juhtudel saab ja tulebki takistada isiku osalemist juriidilise isiku juhtimisel. Eesti õiguskord näeb selleks ette ärikeelu ja ettevõtlus-keelu kohaldamise võimaluse. Sil-mas tuleb pidada, et tegemist on meetmetega, mille eesmärk ja ko-haldamise alused on erinevad.

Ettevõtluskeeld

Ettevõtluskeeld on sätestatud karistusseadustikus ja tegemist on kohtu poolt määratava lisakaristusega, mis keelab vastaval isikul olla ettevõtja, juriidilise isiku juht-organi liige ja ka muul viisil osaleda juriidilise isiku juhtimises. Ettevõt-luskeeld on kohaldatav, kui isik on süüdi mõistetud ametiõiguste kuritarvitamise või ametikohustuste rikkumisega seotud kuriteo eest. Ettevõtluskeelu võib määrata kuni viieks aastaks.

Ärikeeld

Ärikeeld on sätestatud pankroti-seaduses ja sellega keelatakse asjaomasel isikul pankroti välja-kuulutamisest kuni pankrotime-netluse lõpuni kohtu loata olla ettevõtja või juriidilise isiku juht-organi liige. Sealjuures ei pea olema isik eelnevalt süüdi mõistetud mõne kuriteo eest. Ärikeelu kohal-damine sõltub muu hulgas suu-resti isikust endast ja selle kestus on piiratud pankrotimenetluse kestusega.

Kehtivad ärikeelud ja ettevõtlus-keelud on avalikustatud äriregistri teabesüsteemis ja nende andme-tega saab tutvuda aadressil: <https://ariregister.rik.ee/arikee-lud.py>. Viidatud aadressil olevatest andmetest selgub, et hetkel on kehtivaid ärikeelde 186 ja ette-võtluskeelde 1. Eelnevast järeldub, et ärikeeldu kohaldatakse küllaltki arvukalt. Samas tuleb ärikeelu

puhul mõnda, et pankrotisea-duses pole väga täpselt määratle-tud selle kohaldamise eesmärk ja ulatus, mida kohus peaks silmas pidama ärikeelu kohaldamise ot-sustamisel. Küsimus on peamiselt selles, kas ärikeeldu saab kohal-dada n-ö karistusliku meetmena juba toime pandud tegude eest või preventiivse meetmena hoidmaks ära isiku ebasoovitavat tegevust juriidiliste isikute juhtimisel tule-vikus. Samuti ei nähtu pankroti-seadusest, kas ärikeeld on üldine keeld tegeleda igasuguse ette-võtluksuga või saab sellega piirata üksnes teatud tegevusalal tegut-semist.

Ärikeeld on preventiivne sunnivahend

Eelmainitu osas selguse saamisel on tähelepanuväärne Riigikohtu 22.02.2010. aasta lahend nr 3-2-1-124-09, kus on käsitletud põhja-likult ärikeelu kohaldamisega seonduvat. Riigikohus selgitas antud lahendis, et ärikeeld pole karistuslik, vaid preventiivne sun-nivahend ning karistuslikul ees-märgil saab isiku suhtes ärikeeluga sarnaseid meetmeid kohaldada üksnes karistusseadustiku alusel (sh ettevõtluskeeld). Küll on aga kehtiva ärikeelu rikkumine karis-tatav kriminaalkorras.

Millal saab ärikeelu kohaldamise lugeda põhjendatuks?

Riigikohus on seisukohal, et äri-keeldu saab kohaldada üksnes isiku suhtes, kes on pankrotistu-nud juriidilist isikut juhtides suure tõenäosusega pannud toime kuri-teo, kuid keda pole selle eest veel süüdi tunnistanud ning kelle puhul on tõsine oht, et ta võib ärikeelu kohaldamata jätmisel toime panna uusi sarnaseid kuritegusid. Seal-juures tuleb arvestada sellega, et

MART KÄGU

Politiikakujundamise- ja õigusosakonna jurist

Ärikeelu eesmärgist ning kohaldamisest ja ettevõtluskeelust

Keerulised majandusolud panevad kahtlemata proovile ettevõtete kohanemisvõime ja jätkusuutlikkuse. Mõni ettevõtte tuleb olukorraga toime paremini, mõni halvemini, aga kahjuks tuleb ette ka ettevõtete pankrotistumist. Viimasel juhul tõusetuvad mõistetavalt ka küsimused sellest, kas ettevõtte juht oli ikka pädev ja kas sellisel isikul peaks olema õigus takistamatult edasi tegutseda teiste juriidiliste isikute juhtorganites?

ärikeelu kohaldamiseks ei piisa väärtelohtlusest või üksnes võimalikest kahju tekitamisest.

Ärikeelu puhul on tegemist kahtlemata intensiivse põhiõiguste rii-vega – piiratud on nt vabadus valida töökohta või tegevusala, samuti ettevõtlusvabadus. Seetõttu peab ärikeelu kohaldamine olema alati põhjendatud. Selles valguses asus Riigikohus seisukohale, et kui pärast ärikeelu kohaldamist ei ole mõistliku aja jooksul isiku suhtes ärikeelu kohaldamise aluseks olnud käitumise tõttu kriminaalmenetlust alustatud, tuleb pankrotimenetluses kaaluda ärikeelu lõpetamist.

Ärikeelu lõpetamise aluseks tuleb pidada aga seda, kui isik mõistetakse kriminaalmenetluses õigeks tegudes, millest lähtudes isikule ärikeeld määrati või kui isiku suhtes kriminaalmenetlus lõpetatakse kuriteoosseisu puudumise tõttu.

Seega on ärikeelu kohaldamine Riigikohtu seisukoha järgi põhjendatud üksnes niikaua, kui püsib oht, et isik paneb toime asjaomaseid kuritegusid. Vastava ohu äralangelmisel või olulisel vähenemisel tuleb kohtul ärikeeld lõpetada.

Kas ärikeeld on üldine ja kõiki tegevusalasid hõlmav?

Kui tegemist on üldise keeluga, siis võib see mõistagi asetada inimese sissetuleku teenimise seisukohalt väga keerulisse olukorda. Riigikohus on nii oma varasemas praktikas kui

Riigikohus on leidnud, et ärikeelu kohaldamine ei või olla üldine ning, et ärikeeldu kohaldades peab kohus märkima, millise ettevõtluse või muu majandustegevusega ei või füüsiline isik tegeleda. Isikul peab olema võimalus taotleda kohtult ärikeelu ulatuse määramist.

ka eespool viidatud lahendis leidnud, et ärikeelu kohaldamine ei või olla üldine ning, et ärikeeldu kohaldades peab kohus märkima, millise ettevõtluse või muu majandustegevusega ei või füüsiline isik tegeleda. Ärikeelu saanud isiku jaoks peab olema muuhulgas selge, kas ärikeeld keelab tulu saamisele suunatud tehingute tegemise, st kas isik ei tohi enam sõlmida ühtki lepingut kellelegi mingi teenuse osutamiseks või vara osta või müüa jne.

Muuhulgas rõhutas Riigikohus, et enne ärikeelu kohaldamise otsustamist peab vastava isiku ära kuulama või vähemalt teavitama teda sellise keelu kohaldamise kavatsusest. Seda just põhjusel, et ärikeeld riivab intensiivselt isiku põhiõigusi ja isikul peab olema võimalik vastu vaielda ärikeelu määramise põhjustele ja taotleda kohtult ärikeelu ulatuse määramist või piiramist.

Ärikeelu kohaldamine peab alati olema sisuliselt põhjendatud

Vastavalt Riigikohtu juhiste tuleb esmalt näidata põhjendatud kuriteohtlus, mis peab tuginema konkreetsetele andmetele (ei tohi olla üldsõnaline tõdemus). Teiseks peab põhjendama isiku n-õ ohtlikkuse. Kuna ärikeeld piirab isiku põhivabadusi, peab kohus kaaluma ärikeelu kohaldamisel selle põhjendatud ulatust – kohus peab märkima, millise majandustegevusega ei või isik tegelda (nt piiratakse tema osalemist mingil kindlal tegevusalal – ehitusvaldkonnas vms). Oluline on see, et isikul peab olema võimalik ärikeelu määrusest järeldada, millised võimalused talle sissetuleku teenimiseks jäävad. Kohus peaks isikule keelama üksnes

sellise tegevuse, mille käigus on potentsiaalne võimalus, et isik võib panna toime samalaadseid kuritegusid, mida ta tõenäoliselt tegi pankrotivõlgnikust juriidilise isiku juhtimisel.

Ärikeeld lõpeb pankrotimenetluse lõppemisega automaatselt

Samamoodi lõpeb ärikeeld ka pankroti raugemise ja pankrotimääruse tühistamise korral. Kohus võib pankrotimenetluse ajal isiku ärikeelu alt vabastada, ärikeelu ulatust kitsendada või ka laiendada. Kindlasti on oluline rõhutada Riigikohtu täpsustust ärikeelu määramise osas. Nimelt kuulub vastav määrus üldiselt viivitamatule täitmisele alates päevast, kui see ärikeelu alusele isikule teatavaks tehakse. Samas on tõenäoline, et isik vajab oma tegevuse ümberkorraldamiseks (tagasi astuda juhatusest jms) mõnevõrra rohkem aega.

Riigikohus leidis, et eriti juhul, kui isik on enne ärikeelu määramist kohtult taotlenud aega oma tegevuse kooskõlla viimiseks ärikeeluga, peaks kohus isikule selle aja võimaldama. **T**

KOIDU MÖLDERSON
Politiikakujundamise- ja õigusosakonna jurist

Majandustegevuse registri registreeringud tuleb kinnitada hiljemalt 15. aprilliks

Vastavalt majandustegevuse registri seadusele peab ettevõtja, kes omab majandustegevuse registris (MTR) registreeringut, igal aastal 15. aprilliks esitama kinnituse registreeringu õigsuse kohta.

Registreeringu õigsust saab kinnitada elektrooniliselt või see tuleb esitada paberil haldusorganile, kellele esitati registreerimistaotlus. Taoline kinnitus registreeringu õigsuse kohta tuleb esitada juhul, kui ettevõtja registreerimisest või registreeringu muutmisest on möödunud rohkem kui kolm kuud.

Ettevõtja, kes on oma registreeringut majandustegevuse registris muutnud 15. jaanuari ja 15. aprilli vahel, ei pea registreeringu õigsust enam täiendavalt kinnitama.

Mis tähendab, et ettevõtja, kes on oma registreeringut majandustegevuse registris muutnud 15. jaanuari ja 15. aprilli vahel, ei pea registreeringu õigsust enam täiendavalt kinnitama.

Registreeringu õigsuse kinnitamise vormi leiab MTRi veebilehelt <http://mtr.mkm.ee> „Taotluste vormid” alt (vorm nr 18). Registreeringu õigsuse kinnitamise vormi saab esitada posti teel, kohaleviimisega või e-posti teel (digitaallkirjastatult) samasse kohta, kuhu esitasite ka registreeringu saamise taotluse (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumisse, tegevuskoha-

järgsesse valla- või linnavalitsusse, Sotsiaalministeeriumile või Sotsiaalkindlustusametile). Teine variant on registreeringu õigsust kinnitada elektrooniliselt. Äriregistris registreeritud ettevõtjal on võimalus registreeringu õigsust kinnitada ja registreeringu andmeid muuta ka elektrooniliselt ettevõtjaportaali kaudu <https://portaal.riik.ee/x/eit>.

Enne registreeringu kinnitamist on soovitatav kontrollida MTRi veebilehelt senise registreeringu andmeid. Andmete õigsust elektrooniliselt kinnitades saab andmed ka vahetult enne kinnituse andmist üle vaadata ning neid vajadusel uuendada. Andmed tuleks üle kontrollida eriti siis, kui ettevõtte tegevusalad või kontaktandmed on muutunud. Kuna MTR tegevusaladele on nüüdsest lisatud võimalikud EMTAK koodid, siis tasub kontrollida ja vajadusel teha registreeringu teinud haldusorganile ettepanek nende muutmiseks. Eriti puudutab see kaubanduse valdkonda. Näiteks tuleb muuta toidukaupade ja tööstuskaupade valikud nüüd vastavaks EMTAK koodidele.

Kui aga kinnitus jääb esitamata, siis ütleb seadus, et kui ettevõtja ei täida oma registreeringu õigsuse

kinnitamise kohustust või ilmneb, et registreeringu õigsust ei saa kinnitada, siis teavitab haldusorgan (valla- või linnavalitsuse või Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi vm asjaomase asutuse poolt) ettevõtjat viivitamata sellest tulenevast registreeringu peatamisest. Haldusorgan peatab ettevõtja registreeringu, mille andmeid ei ole kinnitatud, viieteistkümnepäeva möödumisel arvates teatamise lõpptähtajast (15. aprill). Kui seejärel ettevõtja esitab kinnituse registreeringu andmete õigsuse kohta, taastab haldusorgan registreeringu viie tööpäeva jooksul vastava kinnituse saamisest arvates. Kui ettevõtja ei esita kinnitust registreeringu õigsuse kohta, kustutab haldusorgan peatatud registreeringu kuue kuu möödumisel registreeringu peatamisest arvates. Nii peatatud kui ka kustutatud registreeringu puhul registreeringut nõudval tegevusalal tegutseda ei tohi ning tegutsemine ilma nõutud kehtiva registreeringuta on karistatav.

Kui selgub, et mõningad andmed vajavad muutmist, tuleb registreeringu andmeid parandada (kasutada vormi nr 17) sarnaselt eespool kirjeldatud andmete õigsuse kinnitami-

sega. Registreeringu õigsuse kinnitamise ja registreeringu andmete muutmise eest riigilõivu tasuma ei pea. Registreeringu õigsuse vormi juures on täitjatele lisatud ka täitmise juhendid ehk, kui midagi jääb arusaamatuks, siis tasub juhendmaterjale vaadata või kindlasti on võimalik küsida abi ka otse registreeritaval talitusel (kontaktid MTRi veebilehel).

Paljud on kindlasti tuttavad (või vähemalt kuulnud) kirjutamisjärgus oleva majandustegevuse seadustiku üldosa seadusega, mis muuhulgas peaks ühtlustama ja teatud juhtudel ka vähendama erinevates ettevõtlusvaldkondades majandustegevuse registreerimise kohustust. Ehk kui majandustegevuse seadustik lõpuks jõustub, on lootus, et paljudes majandustegevuse valdkondades taoline iga-aastane registri teavitamine ka kaob. **T**

Registreeringu õigsuse kinnitamise vormi leiab MTRi veebilehelt <http://mtr.mkm.ee>. Registreeringu õigsust saab kinnitada ka ettevõtjaportaalis <https://portaal.riik.ee/x/eit>.

LIDIA FRIEDENTHAL

Väliskaubanduse
vanemnõunikATA märkmik edendab rahvus-
vahelisi kaubandussuhteid

12. märtsil külastas Kaubanduskoda Hiinas ATA märkmike väljaandmisega tegelevate kaubanduskodade delegatsioon. Delegatsiooni kuulus üheksa nii Pekingi kui ka väiksemate linnade kodade esindajat, sealhulgas Hiina ATA märkmike süsteemi juhataja Fan Zhengu.

Külästuse eesmärk oli vahetada kogemusi ja luua isiklikke sidemeid Euroopa Liidu riikides. Visiidi käigus külastati nelja Euroopa Liidu liikmesriiki – Taanit, Eestit, Lätit ja Poolat. Kohtumisel arutati ATA märkmiku väljastamisega tegelevate asutuste tööga seonduvaid spetsiifilisi küsimusi:

- ATA märkmiku süsteemi garanteerimisega seonduv temaatika,

- märkmiku tollivormitusega seonduv probleemistik,
- tähtajaliselt tagastamata ATAd puhul tollimaksude tasumise võimalused,
- süsteemi levimine teistesse riikidesse,
- elektroonilised võimalused ATA märkmiku esitamisel.

ATA märkmik on kasutusel riikides, mis on ratifitseerinud ATA või Istanbuli konventsiooni ja liitunud ATA-süsteemiga. Hetkel kuulub süsteemi 66 riiki erinevatest maailmajagudest – kõik neli eelnimetatud Euroopa Liidu liikmesriiki kuuluvad ATA-süsteemi, samuti ka Hiina.

Eesti liitus ATA-süsteemiga 1996. aastal ja järgmisena, vaid kaks aas-

tat hiljem, aastal 1998 liitus süsteemiga ka Hiina. Eesti on liitunud Istanbuli konventsiooni ja kõigi selle lisadega. Hiina on liitunud ATA konventsiooni ja Istanbuli konventsiooniga. Viimasest on Hiina liitunud ainult lisadega A ja B1. Seega lubab Hiina ATA märkmikuga ajutiselt sisse tuua ainult näitustel, laatadel ja samalaadsetel üritustel eksponeeritavaid kaupu.

Juba aastaid on käimas läbirääkimised ATA-süsteemi ja Hiina tolli ning Hiina ATA märkmikku garanteeriva Pekingi kaubanduskojaga Hiina liitumise küsimustes Istanbuli konventsiooni lisadega B2 ja B3 (professionaalne varustus ja kaubanäidised). Seni on läbirääkimised ikka veel käimas. Erandi tegi Hiina vaid

2008. aastal toimunud olümpiamängude ajal, kui ATA märkmikega lubati ajutiselt sisse tuua sportlaste varustust ja olümpiamänge kajastanud ajakirjanike meediavarustust. Analoogselt olümpiamängudega loodetakse praegu Hiina riigi poolt eriloo andmist ajakirjanikele, fotograafidele ja ringhäälingu töötajatele professionaalse varustuse ajutiseks sissetoomiseks ATA märkmikuga Shanghais 1. maist 31. oktoobrini 2010 toimuvale maailmanäitusele EXPO 2010.

ATA märkmik on rahvusvaheline tollidokument, mida võib kasutada ajutise importimise tolliprotseduuri asemel nii teatud kaupade ajutisel väljaviimisel kui ka kaupade ajutisel sissetoomisel. **T**

Istanbuli konventsioon

Istanbuli konventsioon koosneb ajutise sisseveo konventsiooni põhiosast ja lisadest.

Lisa	Käsitleva valdkond	EÜ reservatsioonid
Lisa A	Ajutise sisseveo dokumendid (ATA ja CPD märkmik), ATA-süsteemist	Artikkel 18(1) – postiliiklus
Lisa B		
B.1	Näitustel, laatadel, koosolekutel või samalaadsetel üritustel eksponeeritavad või kasutatavad kaubad	-
B.2	Professionaalse varustuse kohta	-
B.3	Konteinerid, tõstealused, pakendid, näidised ja teised kaubad, mille import on seotud kaubandusoperatsioonidega	Artikkel 7 artikli 5(1) suhtes – konteinerite, kaubaaluste ja pakendite kohta
B.4	Kaubad, mida imporditakse seoses tootmisoperatsioonidega	-
B.5	Kaubad, mida imporditakse haridus-, teadus- või kultuuriesmärkidel (õppe)materjali kohta	Artikkel 6 artikli 4 suhtes – teadustöö varustuse ja pedagoogilise
B.6	Reisija isiklikud asjad ja kaubad, mida imporditakse sportimise eesmärgil	-
B.7	Reisija avalikud asjad	-
B.8	Kaubad, mida imporditakse teatud piirkonda	-
B.9	Humanitaarotstarbel imporditud kaubad	-
Lisa C	Transpordivahendid Rakendub CPD märkmiku korral	Artikkel 10 artikli 6 suhtes.
Lisa D	Loomad	-
Lisa E	Kaubad, mis on importimisel osaliselt vabastatud maksudest	Artikkel 9 artikli 2 suhtes

Info ATA märkmiku süsteemi toimimise kohta leiata järgmistelt veebiaadressidelt:

- The ATA Carnet system (ATA märkmiku süsteem) www.atacarnets.org
- Eesti Maksu- ja Tolliamet www.emta.ee/index.php?id=958
www.emta.ee/failid/ata_est2.pdf
- Kaubanduskoda www.koda.ee

Lisainfo Eesti Kaubandus-Tööstuskoja teenuste osakonna telefonidel:

- Tel: 604 0077
- Tel: 604 0078
- Tel: 604 0079

Kohtulikud arutelud Euroopa Liidus muutuvad õiglasemaks

Euroopa Komisjon esitas 9. märtsil eelnõu, mis kohustab Euroopa Liidu liikmesriike tagama kohtuasjades suulise ja kirjaliku tõlke kahtlusaluse emakeelde. See tähendab, et Eestis liiklusõnnetusse sattunud Läti turistil peab olema võimalik kohtuliku arutamise käigus suhelda läti keelt kõneleva advokaadiga ning näiteks Poolast pärit kahtlusalune, kelle süütegu menetletakse Prantsusmaa kohtus, peab saama tutvuda tema vastu esitatud tõendite poolakeelse tõlkega.

Euroopa 2020. aasta strateegia vajab omavalitsuste panust

Regioonide Komitee kiitis heaks strateegia „Euroopa 2020” kavatsetud eesmärgid ja juhtimisviisi, ent juhtis tähelepanu sellele, et strateegia annab vaid piiratud tulemusi, kui kohalike ja piirkondlike omavalitsuste roll piirdub üksnes otsuste elluviimisega pärast nende vastuvõtmist. Regioonide Komitee president Mercedes Bresso lausus oma seisukohavõetus hiljuti Euroopa Komisjoni heakskiidu saanud teatise „Euroopa 2020. aastal: aruka, kaasava ja jätkusuutliku majanduskasvu strateegia” kohta, et esitatud strateegia on praegusel kujul realistlikum kui 2009. aasta lõpus komiteele saadetud dokumendis

esitatud versioon. Praeguses strateegias on lõpuks arvesse võetud ka ettevõtjaid, kodanikke ja piirkondi raskelt tabanud kriisi kogu ulatust.

ELi strateegia „Euroopa 2020” seab eesmärgiks majanduse jaluleasaamise

Euroopa Komisjon avaldas strateegia „Euroopa 2020”, mis aitab kaasa Euroopa kriisist väljumisele ja valimistumisele eelseisvaks kümnendiks. Komisjon on strateegias ette näinud kolm peamist majanduskasvu mootorit – arukuse, jätkusuutlikkuse ja kaasamise. Euroopa Komisjoni presidendi José Manuel Barroso sõnul on strateegia põhiülesanne panna paika tegevussuunad, mille abil Euroopa majandus taas jalule aidata. „Kriis on toonud nähtavale sügavad probleemid, mida me ei saa enam ignoreerida. Et majandusmured meie tulevikku ei ohustaks, tuleb kitsaskohad otsustavalt kõrvaldada ja oma eelised maksma panna. Peame rajama uue majandusmudeli, mille aluseks on teadmised, vähem keskkonnareostust ja kõrge tööhõive tase,” ütles President Barroso. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu saavutamist hakatakse mõõtma viie eesmärgi alusel, millest liikmesriigid peavad sihtide seadmisel lähtuma. Eesmärgid näevad ette 20–64-aastaste inimeste tööhõivemäära kasvu 75% ja koolist väljalangejate arvu vähenemist. Samuti peaks aastaks 2020. vähemalt 40% tänaastest noortest omandama keskhariduse-

järgse ehk kolmanda taseme hariduse. Eesmärgiks seatakse ka vaesusohus inimeste hulga vähendamine 20 miljoni võrra ning teadus- ja arendustegevuse investeringute kasv 3%ni ELi SKPst. Lisaks tuleb saavutada ELi kliima- ja energiavaldkonna eesmärgid.

Käivitus avalik arutelu Euroopa metsade kaitse üle

Euroopa Komisjon võttis sel nädalal vastu roheline raamatu, kus on loetletud Euroopa metsade põhiprobleemid ning esitatud ELi võimalikud lähenemisviisid metsade kaitsele. Euroopa Komisjoni keskkonnavolinik Janez Potočnik ütles: „Euroopa metsad on väärtuslik ressurss, mida tuleb kaitsta kliimamuutuste ja bioloogilise mitmekesisuse vähenemise kahjuliku mõju eest. Peame uurima, kuidas saab Euroopa meetmetega toetada liikmesriikide tööd metsade kaitseks.”

Euroopa kliimameetmete voliniku Connie Hedegaardi sõnul on metsadel kui tohututel süsiniku talletajatel oluline osa ELi püüdlustes piirata globaalset soojenemist. Kuna metsapoliitika kuulub eelkõige liikmesriikide pädevusse, peaks arutelu keskmes olema küsimus, kuidas muudavad kliimamuutused metsade majandamist ja kaitsmist ning kuidas tuleks arendada ELi poliitikat, et sellega saaks liikmesriikide algatusi paremini toetada. Mets ja muud puudega kaetud alad katavad ELis ligikaudu 176 miljonit hektarit ehk üle 42% ELi maismaapinnast. ELi metsade pindala on 60 aasta jooksul pidevalt suurenenud ja

praegu on ELi alal 5% maailma metsadest. Avalik arutelu roheline raamatu üle toimub 1. märtsist 31. juulini veebilehel <http://ec.europa.eu/yourvoice>.

ELi nõuandeteenistused aitavad korraldada piiriülest elu, tööd ja majandustegevust

ELi institutsioonide nõuande- ja toetusteenistuste poole pöördub siseturu küsimustes abi saamiseks üha rohkem eurooplasi. Näiteks kodanike nõuandeteenistus andis möödunud aastal tasuta praktilist õigusteavet ligikaudu 12 000 kodanikule. Enamik küsimusi puudutas sotsiaalkindlustust, elukohavahetust, tööõigust, riiki sisenemise menetlusi, mootorsõidukeid või makse. Võrgustikult SOLVIT sai möödunud aastal abi 1500 inimest ja ettevõtet, kelle siseturuõigusi riiklikud ametiasutused olid rikkunud. Kõige sagedamini oli probleem elukoha vahetuse, sotsiaalkindlustuse ja kutsekvalifikatsiooni tunnustamisega.

Siseturu ja teenuste voliniku Michel Barnieri sõnul pole siseturg mingi bürokraatlik masinavärk. Selle eesmärk on teha kodanike igapäevaelu lihtsamaks ja aidata ettevõtetel Euroopas äri ajada. SOLVIT ja kodanike nõuandeteenistus ongi sellel otstarbel loodud, et aidata kodanikel oma õigusi paremini mõista, kasutada ja kaitsta.

Vaata lisaks:

<http://ec.europa.eu/solvit/>,

<http://ec.europa.eu/citizensrights>.

PETER GORNISCHEFF
Teenuste direktor

Turismiettevõtte – kombineeri tunnustus oma tegevusvallas kliendi rahulolu ja iseenese kasumlikkusega!

CAST
Chambers Active for Sustainable Tourism

Tänapäeval ei ole enam uudis, et teadlik jätkusuutlikkuse küsimustega tegelemine aitab nii ettevõtte ressursse optimeerida kui ka kliente juurde leida. Kliendid on muutunud üha teadlikumaks ja vastutustundlikumaks. Vähem aga teatakse, mida ettevõtja saaks konkreetselt teha. Kaubanduskoda osales Prantsuse Kaubandus-Tööstuskoja koordineeritud projektis, mille käigus töötati välja juhised ettevõtjatele. Siinkohal toongi välja 10 nõuannet, millest alustada.

Vähenda oma energiatarbimist:

- 1 vähenda ruumide temperatuuri ja seadista kütte- ning ventilatsioonisüsteemid maja täituvuse järgi – tänapäeval on võimalik seadistada radiaatorid nii, et need kütavad ainult teatud perioodil. Kui vähendada radiaatoril temperatuuri 1 kraad, säästab 3% energiat;
- 2 ka ooterežiimil tehnika tarbib elektrit;
- 3 kasuta energiasäästlikke lambipirne (säästupirnid, LED-lambid jne);
- 4 kõõgis mõtle läbi, kuidas hooldata külma ruumides soojusvaheteid, organiseerid söögivalmistamist nii, et seadmed oleksid sisselülitatud vaid siis, kui

neid tõesti vaja on, sulatad regulaarselt sügavkülmikud ja külmapid;

Temperatuuri alandamine võib säästa kuni 6% Teie energiaarvetest. Seadmete ooterežiimil hoidmine võib kasvatada elektriarve 10% suuremaks. Säästupirn kasutab 6 korda vähem energiat ja kestab 6 korda kauem kui tavaline lambipirn.

Vähenda ja taaskasuta oma jäätmeid:

- 5 sorteeri oma jäätmed ümbertöötlemiseks (pakendid, klaas, paber) isegi numbritubades;
- 6 kogu ohtlikud jäätmed ja mürgised ained (sh patareid, päevalguslambid, toonerikassetid, praadimisel kasutatud õlid) ja vii need vastuvõtupunktidesse või käitluskohadesse;
- 7 väldi eraldi pakendatud ja ühekordseks kasutamiseks mõeldud tooteid.

Keskmiselt tekitab hotell-restoran 5 kuupmeetrit jäätmeid toa kohta aastas. Pakendid moodustavad enam kui 50% meie jäätmetest. 55% eurooplastest usub, et igapäevane jäätmete sorteerimine on keskkonna kaitsmisel prioriteetsem tegevus.

Vähenda oma veetarbimist:

- 8 likvideeri kraanide tilkumine ja tualettide loputuskastide läbijooks;
- 9 paigalda automaatsegistid külatajate vannitubades nii kraanikaussidele, dušsidele kui ka puuetundlikud segistid ühiskasutatavatesse tualettruumidesse. Paigalda veehulga reguleerimiseks säästutihendid kraanidesse ja duššidesse;
- 10 lase oma külatajatel kasutada käterätikuid korduvalt.

Lekkiva WC-loputuskasti ventiilidest põhjustatud kulud võivad ulatuda 750 euronni aastas. Õige varustuse paigaldamine külatajate tubades ja WC-des võib vähendada veekulu kuni 60%. 84% eurooplastest väidavad, et nad proovivad vett säästlikult kasutada – nemad on ka Sinu külatajad.

Kaasa töötjad ja teavita kliente!

Kaasa oma töötajad protsessi käiku. Hooldustöötajad, kokad, administraatorid, nõudepesijad, teenindav personal jne on selles protsessis võtmeisikud. Igasugune ökotegevus tuleb nendega läbi arutada, et leida lahendus, mis sobib just Sinu äri vajadustega. Hooldustöötajad ja teenindav personal peavad olema

kaasatud jäätmete sorteerimisesüsteemi seadistamisel, sest nemad hakkavad taaskasutuse eesmärgil kasutama kas värvikodeeringuga kotte või korduvkasutusega jäätmecontainereid.

Tõsta teadlikkust ja informeerime oma kliente. Sinu külatajad saavad samuti aktiivselt kaasa aidata keskkonnanalastele programmidele. Tõstes nende teadlikkust omapoolsete pingutustega, aitad kindlustada nende käitumist ökosõbralikul viisil. Näiteks võivad olla külatajate tubades kasutajasõbralikud näitlikud õppevahendid taaskasutamist puudutava informatsiooniga. Oma ettevõtte keskkonnanjuhtimissüsteemi täiustades võid igati, sest see tõestab Sinu konkurentsivõimet ning teenuse kvaliteeti. Keskkonnanjuhtimissüsteemi juurutamine on kergem kui arvata oskad!

CAST, Chambers Active for Sustainable Tourism, on Euroopa Kaubandus-Tööstuskodade ja uurimisinstituutide piloovõrgustik, mis tegutseb säästva ja jätkusuutliku turismi nimel.

Rohkem informatsiooni:
[www.acfci.cci.fr/Site%20Anglo
phone/Europe/CASTeng.htm](http://www.acfci.cci.fr/Site%20Anglo%20phone/Europe/CASTeng.htm)

TIIA RANDMA
Haridusnõunik

Kutseõppes on sel õppeaastal rekordarv õppureid

2009. aasta sügis oli kutsehariduse jaoks erakordne – langeva põhikoolilõpetajate arvu juures ei oleks vististi keegi suutnud ennustada sellist tungi kutseõppesse.

Ametliku statistika kohaselt astus 2009/10. õppeaastal kutseharidust omandama 12 609 isikut, võrdluseks 2008/09. õppeaastal oli vastuvõetute arv kutseõppesse vaid 11 456. Kui vastuvõetute arv tervikuna kasvas 10%, siis suurima panuse sellesse andis keskhariduse järgne kutseõpe, kus uute õppijate arv kasvas koguni 22%. Rõõmustada võib aga selle üle, et ka põhiharidusjärgsesse õppesse astus 200 noort enam kui eelmisel õppeaastal.

Otse põhikooli päevasest õppesest kutsekooli astujate arv on läbi aastate püsinud suhteliselt stabiilselt 30% juures, võrreldes eelmise aastaga

2009. sügisel kutsehariduse kasuks otsustajate osakaal isegi vähenes pool protsenti. Vaadates sisseastujate vanuse muutumist perioodil 2006-2009 selgub, et põhihariduse baasil kutseõppes on kaotatud kõige rohkem 15-17-aastaseid sisseastujaid ehk samal aastal põhikooli lõpetajaid. Nende asemel on sisseastujate seas kasvanud 18-24-aastaste noorte hulk. Hoolimata sisseastujate arvu kasvust 2009. aastal on aastate lõikes aina enam vähenenud otse põhikoolist kutseharidusse astujate arv. Otse põhikoolist kutseõppesse tulijad moodustasid 2009. aastal kogu põhihariduse järgse kutseõppe vastuvõetust vaid 65%. Väga tähenduslik on suuruselt teine grupp, kes käesoleval

aastal õppeaastal kutsehariduses alustas – need on 2009. aastal üldharidusõpingud katkestanud noored, kes asjakohasema karjääriinfo toel oleksid ehk pääsenud ebameeldivast väljalangemiskogemusest ja saanud alustada kutseõpinguid kohe peale põhikooli lõpetamist.

Otse keskkoolist kutsekooli astujate osakaal kõigist keskkoolilõpetajatest on 11%. Kõigist keskhariduse baasil kutseõppesse vastuvõetutest 2009. aastal moodustasid sama aasta keskkoolilõpetajad 23%. Haridusliku tausta poolest suuruselt teine grupp oli varasemate aastate kõrghariduse katkestanud, kes moodustasid vastuvõetust 13%.

Vastuvõetutest 6% oli kõrgharidusõppe lõpetajaid. Enim kasvas 20-22-aastaste sisseastujate arv. Vastupidiselt levinud arvamusele on 25-aastaste ja vanemate sisseastujate arv kasvanud suhteliselt vähe.

Kokkuvõtteks võib tõdeda, et õpilaste arvu kasvu allikaks pole suurenenud põhi- või keskkoolilõpetajate huvi kutsehariduse vastu ega niivõrd ka „täiskasvanud“, üle 25-aastaste isikute suurem tung kutseõppesse. Kutseõppesse on tulnud need noored, kellel põhi- või keskkooli lõpetamisest on möödunud mõned aastad, mis ilmselt veedeti õppides mittesobival erialal või haridustasemel või siis ka töötades. **T**

Põhikoolijärgsesse kutseõppesse sisseastujate varasem haridustee

(Allikas: EHIS 10.11.2009)

- 2009. üldhariduse lõpetajad – 4363
- 2009. üldhariduse katkestajad – 644
- 2009. kutsehariduse katkestajad – 535
- Varasemate aastate kutsehariduse katkestajad – 332
- Varasemate aastate üldhariduse lõpetajad – 232
- Varasemate aastate üldhariduse katkestajad – 223
- Muu või teadmata – 386

Keskharidusjärgsesse kutseõppesse sisseastujate varasem haridustee

(Allikas: EHIS 10.11.2009)

- 2009. üldhariduse lõpetajad – 1278
- Kõrghariduse katkestajad (1998-2009) – 728
- 2009. kutsehariduse lõpetajad – 708
- Varasemate aastate üldhariduse lõpetajad – 616
- Varasemate aastate kutsehariduse lõpetajad – 594
- Kutsehariduse katkestajad (1998-2009) – 455
- Kõrghariduse lõpetajad (1998-2009) – 363
- Muu või teadmata – 861

TAIVO PAJU

Juhtimisajakirja Director
peatoimetaja

Äkki me tõesti seisame uue kuldse ajastu lävel

Kes hakkavad maailma asju määrama peale Google ja Microsofti? Täiesti võimalik, et Andres Metspalu ja teised meie geeniteadlased.

Tööpuudus. Aastaid vinduv majandus. Kohe-kohe saabuv uus ja hullem langus. Lumi ja jääpurikad veel lisaks, ja jäädku uskuma, et elu ei saa ole enam kunagi endine... Aga miks mulle tundub, et kurtmine on lihtsalt viimase aasta moevool. Õnneks on meil selline majandusteadlane nagu Andres Arrak, kes ei pelga tunnista, et inimesed ei õpi kriisidest kunagi ja järgmine buum on ainult aja küsimus.

Tõsi, kui vaadata meie elu viimase 20 aasta jooksul, siis mõistan pessimismi. Aga kui vaadata viimase 200 aasta majandustsükleid, on pilt hoopis midagi muud. Pikad, 60-aastased majandustsüklid, mida juba iidsete maiad oskasid ennustada, pole mingi saladus. Tavi omanik Alar Tamming rääkis neist juba 2007. aastal, ennustades vene majandusteadlase Kondratjevi töödele toetudes pangakrahi väga täpselt ette.

Kuid ligi pooltuhat inimest meie seast nägid 2008. aastal oma silmaga selle ala maailma tippu, majandusajaloolast Carlota Perezit, kes rääkis majandustsüklitest Pärnu juhtimiskonverentsil. Tõsi, siis läks tema jutt veidi kurtidele kõrvadele, sest eks me kõik lootsime, et pääseme puhta nahaga.

Perez näitas, et majanduses on valitsenud tõepoolest huvitav seaduspärasus: umbes 60-aastased majandustsüklid, mille paratamatuks osaks on kriisid, ei seostu ei Obama ega Ansipi tegevusega, vaid hoopis tehnoloogia arenguga.

Viimase 200 aasta jooksul on olnud siis viis suurt murrangulist tsüklit:

- 1770 – nn vee-interneti teke – kogu Inglismaa kaevati kanaleid täis ja vee jõul tegutsev tööstus sai uue hoo;
- 1820 – aurumasina, raudtee ja söetööstuse võidukäik;
- 1870 – elektri kasutuselevõtt ja rasketööstuse tõus;
- 1910 – masstootmise, auto- ja massimeedia ajastu;
- 1970 – IT-ajastu.

Aga mis see puutub meisse, kes me elame Eestis aastal 2010? Nimelt igast majandustsüklis esimene pool on nn „metsik aeg“, mil uude tehnoloogiasse tehakse huupi riskantseid investeeringuid. Metsik aeg on alati kriisiga lõppenud. Sellele järgneb nn kuldne ajastu, kus kasv on stabiilsem, inimeste elujärg paraneb ning kasvu ei vea eest mitte pankurite, vaid ettevõtjate endi teenitud raha.

Perezi arvutusi aluseks võttes ennustab Wall Streeti analüütik Mark Stahlman viimases Strategy+Businessis, et just praegu oleme uue kuldse ajastu lävel ja järgnevad 20–30 aastat peaks tulema kõvasti rõõmsam aeg kui seni. „Silikoonikriisi“ on oodata millalgi 2030. aasta paiku.

Ning veel üks põnev asi: iga ajastu toob välja uued kuningad. Kui kunagi oli selleks Rockefeller ja vahepealt oli suur võim pankurite käes, siis järgnevatel aastakümnetel määravad maailmas üha rohkem asju need, kes on Inteli, IBMi, Microsofti ja Google jt teiste IT-gigantide eesotsas.

Seejärel aga astub liidrikohtale ilmselt nano- ja biotehnoloogia. Ja see on taas Eestile suurepärane võimalus, sest ka see valdkond ei vaja mitte metallimaaki, vaid ajusid. Nii et väga tõenäoliselt hakkavad Andres Metspalu ja teised selle ala teadlased-ettevõtjad tulevikus maailma asjades kõvasti rohkem kaasa rääkima.

Olgu see tulevikuvaade, mis keskmisest kõvasti optimistlikum, tervituseks meile kõigile kevade peatse saabumise puhul (juba 20. märtsil!). **T**

ANDE ETTI

Koalitsioon
„Ettevõtted HIV vastu”

Hoiakud ja teadmatus, mis lähevad maksma miljardeid kroone

Kaheksa aasta jooksul on HIV-epideemia tõttu Eesti riigil jäänud saamata tulu vähemalt 3,1 miljardit krooni, aga see on raha, mis ei oleks pidanud meil näppude vahelt välja voolama. AIDS astub küll peagi surmade põhjustajana kandadele südame- ja veresoonkonna haigustele ja õnnetustele, kuid erinevalt viimastest on HIV ja AIDS 100% ennetatavad. Ennetamine on tunduvalt odavam kui ravi*.

HIV ei ole ainult nende 11-12 tuhande inimese probleem, kes praegu meie riigis nakkust kannavad. Kui laseme epideemial edasi levida, seab see väga suure koormuse meie tervishoiusüsteemile, kärbib tööjõuressurssi ning nõuab tulevikus üha suuremaid summasid epideemia tagajärgedega tegelemiseks.

Koalitsiooni „Ettevõtted HIV vastu” ja poliitikauuringute keskuse Praxise koostöös valminud analüüs „HIV-epideemia mõju Eesti majandusele ja tööandjale” võtab kokku majandusliku kahju, mis HIV-epideemia Eesti riigile aastatel 2000-2007 põhjustas. Ühe osana sellest arvatati välja HIVi tagajärjel kaotatud eluaastad. Võttes aluseks SKP ühe hõivatud kohta, arvatati, et HIV tõttu jäi Eesti ühiskonnal aastatel 2000-2007 saamata 3,1 miljardit krooni.

Ennetamine odavam kui ravi

Prioriteete seades kaalume enamasti, kui kulukaks üks või teine ettevõtmine, näiteks tegelemine HIV-epideemiaga, läheb ning kas see vastab meie võimalustele. HIV puhul peaksime näkku vaatama sellele, kui kalliks läheb tegemata jätmine.

Lisaks tulule, mis Eesti riigil ja tööandjatel jääb HIV tõttu saamata, kulub raha ka HIV-positiivsete ravile. Ühe patsiendi aastane ARV-ravi maksab umbes 60 000 krooni. 2009. aastal sai Eestis antiretroviirusravi 1263 inimest, mis tõi riigile kaasa 75,8 miljoni suuruse kulu. Ravimi hinnale lisandub vajalike uuringute, arstivisiitide, haiglapäevade, kaasuvate infektsioonide ravimite ja sotsiaalhooldusega seotud kulu (hinnanguliselt veel 10 000 krooni patsiendi kohta aastas), seega saame HIV raviga seotud otsesteks kuludeks kokku 88,4 miljonit krooni aastas.

Kui eeldada, et ARV-ravi saavate inimeste arv tõuseb umbes 400 inimese võrra aastas, siis vajavad 2015. aastal 4000 patsienti ravikuludeks riigilt kokku 280 miljonit krooni.

HIV-epideemia on lahendus

Esiteks tuleb leppida teadmise, et lähiaastateks prognoositud kulud tulevad niikuinii. Tegemata jäetud ennetustööd tagantjärele ära teha ei saa. Ennekõike tuleb selle probleemi lahendamisel keskenduda testimise propageerimisele ja kätte-

saadavaks tegemisele ning meie teadlikkuse suurendamisele HIV-ohutusest.

HIVst põhjustatud olukord on Eestis niivõrd kriitiline, et lahendused nõuavad kõigi sektorite koostööd. Üks võimalus tööandjana panustada, on ühineda HIV-probleemi lahendamise suunas tegutsevate Eesti ettevõtete koalitsiooniga „Ettevõtted HIV vastu” (www.terve.eesti.ee/koalitsioon). **T**

Lisaks saamata tulule kulus riigil 2009. aastal 1263 nakatunu ravile 88,4 miljonit krooni. Kui eeldada, et ravi saavate patsientide arv tõuseb umbes 400 inimese võrra aastas, siis vajavad 2015. aastal 4000 patsienti ravikuludeks riigilt kokku 280 miljonit krooni.

* HIVd välja ravida pole endiselt võimalik. Ravi all peetakse silmas antiretroviirusravi, mida saavad nakatunud, et parandada nende elukvaliteeti ja pikendada elu ning vähendada nende nakkusohutust. ARV-ravi aitab ka kokku hoida kulusid, mis ravi puudumisel tekiks seoses kaasuvate haiguste ravimisega.

Tutvu analüüsiga „HIV-epideemia mõju Eesti majandusele ja tööandjale” Terve Eesti SA koduleheküljel www.terve-eesti.ee/Majandusanaluus.

Tartu Ülikool Tallinnas

5.–10. aprillil

Ootame Teid osalema Tartu Ülikooli Tallinna esinduses (Teatri väljak 3) 5.–10. aprillini toimuvatel Tartu Ülikooli Tallinna nädala loengutel, seminaridel ja koostatel. Ettevõtjate jaoks kulmineerub nädal teisipäeval, 6. aprillil kell 13.30–17.30 seminariga „Head kriisi ei tohi lasta kaotsi minna – aga mida teha töötutega?“ Esinevad Urmas Varblane (rahvusvahelise ettevõtluse professor, akadeemik), Andres Vörk (ökonomieetria lektor, Praxise töö- ja sotsiaalpoliitika analüütik), Meelis Paavel (Töötukassa juhatause esimees), Kadri Lühiste (Töötukassa teenuste osakonna juhataja).

Esmaspäev, 5. aprill

- 17.00–18.30 Loeng „Minu laps teeb valiku, kuidas ma saan aidata?“ (vene keeles) – Alla Lašmanova
18.00–19.00 Infotund ülikooliõpingud katkestanutele „Tule ülikooli!“ – Ülle Hendrikson

Teisipäev, 6. aprill

- 11.00–13.00 Loeng „Mis ja milleks psühholoogiline testimine?“ (testimisvõimalused kohapeal) – Rene Möttus
13.30–17.30 Seminar „Head kriisi ei tohi lasta kaotsi minna – aga mida teha töötutega?“ – Urmas Varblane, Andres Vörk, Meelis Paavel, Kadri Lühiste

Kolmapäev, 7. aprill

- 11.00–14.00 Seminar „Eesmärkide saavutamine suhtekorralduse abil“ – Aune Past
15.00–17.00 Loeng „Inimese tüvirakud – kellele ja milleks?“ – professor Toivo Maimets

Neljapäev, 8. aprill

- 11.00–14.30 Kooolitus „Jagatud kogemus: spetsialistist sisekoolitajaks“ – Einike Pilli
15.00–17.00 Loeng „Mida usub kaasaja eestlane? Kristlikud juured ja tänapäev“ – lektor Kaido Soom

Reede, 9. aprill

- 12.00–14.00 Loeng „Ravimtaim ja inimene – ühe puu kaks haru“ – Ain Raal
13.00–18.00 Kooolitus „Enese arendamine: õppimine ja töökogemus“ (I osa) – Kristel Lään, Lea Nagirnaja, Kristina Kongi

Laupäev, 10. aprill

- 10.00–17.00 Kooolitus „Enese arendamine: õppimine ja töökogemus“ (II osa)
11.00–14.30 Kooolitus „Ettevõtlikkuse ABC“ – dotsent Made Torokoff

Lisainfo:

Merle Kangur, Tartu Ülikooli Tallinna esindaja
Tel: 737 6601 • E-post: esindus@tallinn.ut.ee
Kõik üritused on tasuta!

Kava ja registreerimine: www.ut.ee/tallinn

TARTU ÜLIKOOI TALLINNAS!

Kodanikefoorum

Euroopa Liidu ja Venemaa suhetest

23. aprillil Tartu Ülikooli Narva Kolledžis

23. aprillil kell 12.30–17.30 toimub TÜ Narva Kolledžis (Kerese 14, Narva) kodanikefoorum Euroopa Liidu ja Venemaa suhetest. Korraldajad: Eesti Kaubandus-Tööstuskoja Jõhvi esindus, Euroopa Parlamendi Infobüroo Eestis, Tartu Ülikooli Narva Kolledž, Europe Direct Jõhvi Teabekeskus ja Kultuuriministeerium. Moderaator on Kultuuriministeeriumi asekanstler Anne-Ly Reimaa.

Päevakava

- 12.30 Osalejate saabumine, tervituskohv
13.00 Tervitussõnad – Ida-Viru maavanem Riho Breivel
13.15 **Euroopa Liidu riikide huvid suhete arendamisel Venemaaga**
Euroopa Parlamendi saadik Tunne Kelam
13.45 **ELi ja Venemaa majanduskoostöö perspektiivid**
Majandus- ja kommunikatsiooniminister Juhan Parts
14.15 **Lissaboni leppe jõustumise järgne raamistik välispoliitilistes suundumustes EL–Venemaa teljel**
Riigikogu Euroopa Liidu asjade komisjoni esimees Marko Mihkelson
14.45 **Euroopa Liidu ja Venemaa kultuurikoostöö tulevik**
15.15 Kohvipaus
15.30 Töötoad
I töötuba **Eesti ja Ida-Virumaa positsioon EL–Venemaa majanduskoostöös**
(töötoa juht Marko Mihkelson)
II töötuba **Ida-Virumaa perspektiivid EL–Venemaa poliitiliste suhete arengu taustal**
(töötoa juht Tunne Kelam)
III töötuba **Kuidas ületada kultuurierisustest tulenevaid barjääre?**
(töötoa juht Katri Raik)
16.30 Kokkuvõtte ja paneeldiskussioon

KULTUURIMINISTEERIUM

Lisainfo ja registreerimine:

MARINA KLEMENTJEVA

Tel: 356 1985 • E-post: marina@narva.ut.ee

Seminar

Kuidas leida täiendavaid finantseerimisvõimalusi arenevale ettevõttele ning muuta ettevõtte rahvusvaheliseks?

31. märtsil Kaubanduskojas

Lugupeetud ettevõtja! Ekspordi Akadeemia kutsub teid 31. märtsil kell 9.00-12.00 Kaubanduskotta (Toom-Kooli 17, Tallinn) hommikukohvile Hollandi ettevõtja **Lex de Lange**´ga, kes räägib oma kogemustest ettevõtluses. Seminari käigus jagab ta oma mõtteid järgmistel teemadel:

- Kuidas muuta ettevõtte rahvusvaheliseks – millest alustada?
- Kuidas juhtida rahvusvahelist meeskonda ja millised väljakutsed sellega kaasnevad?
- Kuidas on organiseeritud teadusjuhtimine grupi siseselt (*knowledge management*)?
- Kuidas kaasata finantsvahendeid oma tegevuse (ekspordi) arendamiseks väljastpoolt, kuidas muuta firma investorile atraktiivsemaks, kuidas presenteerida, kuhu pöörduda, kus liigub raha?

Lex de Lange, Zernike Group BV www.zernikegroup.com asutaja ja CEO, on hariduse saanud rahvusvahelise maksunduse valdkonnas. Peale mõningast töötamist maksuinspektorina, paluti tal asuda 1987. aastal Zernike Teaduspargi direktoriks eesmärgiga leida turundusväljund teaduslikele saavutustele/lahendustele. Realiseerimaks oma ambitsiooni viia akadeemilised teadmised rahvusvahelisele turule, asutas ta 1992. aastal ettevõtte Zernike Group B.V. Tänapäevaks on see firma spetsialiseerunud tehnoloogiast, teadusparkide ja riskikapitali fondide juhtimisele ning on osanik erinevates *hi-tech*-firmades üle maailma. Zernike Group B.V. on tütar-ettevõtteid Austraalias, Hiinas, Itaalias, Suurbritannias, Hispaanias, Portugalis, Prantsusmaal, Soomes ja USAs.

Seminari osalemistasu on 150 krooni. Seminari läbiviimist toetab Hollandi Kuningriigi Suursaatkond Eestis.

Kingdom of the Netherlands

Lisainfo ja registreerimine:

EVA MARAN

Tel: 604 0083 • E-post: eva@koda.ee

Messikoolitus Tartus ja Tallinnas

Tulemuslik messiturundus – töö enne messi, messi ajal ja pärast messi

- Tartus 13. aprillil kell 9.00–17.00
Raadimõisa hotellis (Mõisavärava 1)
- Tallinnas 4. mail kell 9.00–17.00
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17)

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda korraldab koolituse koostöös Ettevõtluse Arendamise Sihtasutusega. Koolituste korraldamist rahastab EASI Teadmiste ja oskuste arenguprogrammi raames Euroopa Sotsiaalfond. Tooteid ja teenuseid ning nende omadusi peab klientidele järjest rohkem ja täpsemalt selgitama, kuna valik mis turule jõuab on väga mitmekesine ja muudab otsuse langetamise kliendile väga raskeks. Üha tiheneva konkurentsi tingimustes hakkavad äris järjest enam tähtsust omama isiklikud suhted. Ja nende arendamiseks pole paremat kohta kui messid või näitused, kus on võimalik suhelda ja otsest kontakti saavutada potentsiaalse või ammuse äripartneriga. Et messil osalemine oleks edukas, vastaks ettevõtte ootustele ja tagaks tehtava investeringu tasuvuse, tuleb kindlasti pikalt ja põhjalikult planeerida messil osalemist, realiseerida messil püstitatud eesmärgid ning teha sihikindlalt järeltööd saadud kontaktidega peale messi. Antud koolituse käigus antakse põhjalik ülevaade kõikidest etappidest ning jagatakse kasulikke näpunäiteid.

Seminaril leiavad käsitlust järgmised teemad

- Konkurentsieelis, sihtturg, messi valik
- Messi ettevalmistus: eesmärgid, messiboksi planeerimine, meeskond, eelarve, logistika, ühisstendid, kliendisuhted, messiturundus
- Messiboksis: messiboksis osalemine, töökorraldus, klientidega suhtlemine, mida teha, mida mitte
- Järeltöö pärast messi: tulemuste analüüs, edasised sammud

Messikoolitused viib läbi **Jakob Saks**, kes on pikaajalise praktilise kogemusega eksportöör, tunnustatud koolitaja ja konsultant. Viimase 7 aasta jooksul on ta organiseerinud erinevatele ettevõtjatele messistende 2-4 rahvusvahelisel messil aastas (sh Aasia, Euroopa, Põhja-Ameerika). Tal on 12 aastat ekspordi juhtimise kogemust (sh 7 aastat töötades väljaspool Eestit) ning magistr kraad Copenhagen Business School'ist.

Osalustasu on 300 krooni (sisaldab käibemaksu).

Lisainfo ja registreerimine:

LIIS LEHESALU

Tel: 604 0081 • E-post: liis@koda.ee

Interneti- ja veebiturunduse seminar

26. märtsil Kaubanduskojas

Kaubanduskoda koostöös Google ja OKIAGA korraldab seminari interneti- ja veebiturunduse teemal. Esinejateks on oma ala spetsialistid. Seminar toimub 26. märtsil kell 10.00-16.00 Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn).

Seminari päevakava ja lektorid

- 10.00 **Matthew Chewy Trehwella**, kes on üle nelja aasta juhtinud uute äride arendamist Google'is, räägib kasutajate käitumistrendidest internetis ja toob praktilisi näiteid tulevikusuundumuste edukaks ärakasutamiseks internetiturunduses.
- 11.00 Kohvipaus
- 11.15 OKIA äriarenduse juht **Lauri Ilison** räägib, mis teeb kodulehest eduka terviku. Vaatame erinevaid võimalusi e-kanalites oma veebi/brändi/toote viimiseks sihtgrupini, kaasates sellesse nii sotsiaalmeedia, e-posti kui otsingumootoriturunduse. Seletame lahti mis on PIKK-kontakt ja püüame seda saavutada.
- 12.30 Lõuna
- 13.30 Vana Euroopa turgude vallutamine – müütide purustamine. Ettekanne ühe ettevõtte kogemustest – **Maksim Melamed**, BIGBANKi Piiri-ülese äritegevuse juht.
- 14.00 **Elor Pruvli**, kes on poolteist aastat töötanud Google'is selgitab lahti, kuidas toimib turunduslehter internetis. Juttu tuleb, milliseid turundusvahendeid erinevas faasis kasutada, k.a otsingumootoriturundus ja kuidas mõõta turunduse tulemuslikkust ning Google AdWordsi reklaami platvormist.

Seminar toimub osaliselt inglise keeles. Osavõtutasu Kaubandus-Tööstuskoja liikmetele on 500 krooni, mitte-liikmetele 1000 krooni. Hinnale lisandub käibemaks. Hind sisaldab kohvipausi.

Lisainfo ja registreerimine:

VIKTORIA INDRISOVA

E-post: viktoria@koda.ee • Tel: 604 0063

Seminar „Sihtturg – Norra”

29. märtsil Kaubanduskojas

29. märtsil toimub Eesti Kaubandus-Tööstuskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Norra sihtturuseminar. Seminaril antakse ülevaade Norra majanduskeskkonnast ja koostöövõimalustest. Oma kogemusi jagavad Norraga ärikontakte omavad ettevõtjad. Seminari ajakava on täpsustamisel, avaldame selle meie kodulehel koolituskalendis.

Päevakava

- 12.40 Registreerimine
- 12.55 Seminari avamine
- 13.05 **Suursaadiku tervitus*** –
Norra Kuningriigi suursaadik Stein Vegard Hagen
- 13.20 **Ülevaade Norra majandusest ja äritegemise võimalustest** –
Leena Prozes, I sekretär (majandus ja konsulaar), Eesti Suursaatkond Oslo
- 13.50 **Praktilised kogemused Norra õigusruumis** –
Jüri Ploom, Advokaadibüroo Pohla & Hallmägi,
Norra-Eesti Kaubanduskoja juhatuse liige
- 14.20 **Ülevaade Norra maksusüsteemist** – Kristjan Järve, Rimess
- 15.00 Kohvipaus
- 15.30 **Kultuur, tavad, inimesed*** – Paal Juul-Aschjem, Norra-Eesti Kaubanduskoda
- 16.00 **Eesti ettevõtjate kogemus Norras** –
Andrus Lepik, Kodumaja ja Igor Treiel, BLRT Marketex*
- 16.50 Seminari lõpetamine

Seminari töökeeled on eesti ja inglise keel (*ettekanne on inglise keeles). Osalustasu on Kaubanduskoja liikmele 300 ja mitteliikmele 600 krooni (lisandub käibemaks).

Lisainfo ja registreerimine:

EVA MARAN • Tel: 604 0083 • E-post: eva@koda.ee

Äriviit Norrasse

3.-6. maini

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda koostöös Ettevõtluse Arendamise Sihtasutusega korraldab 3.-6. maini äriviidi Oslo. Plaanis on korraldada koostöös Oslo Kaubanduskojaga B2B kohtumised ning firmakülastused. Täpne programm ja maksumus on täpsustamisel.

Lisainfo ja registreerimine: **EVA MARAN** • Tel: 604 0083 • E-post: eva@koda.ee

Eesti Kaubandus-Tööstuskojast saab pileteid 21.–23. aprillil Saksamaal Karlsruhe toimuvale kasutatud masinate ja seadmete messile

RESALE 2010

Ülipopulaarse tööstusmessi Hannover Messe'ga samal ajal toimub Saksamaal Karlsruhe maailma juhtivaim kasutatud masinate ja seadmete mess RESALE 2010. Tegemist on juba 16. korda toimuva rahvusvahelise turuplatsiga, kus kasutatud masinatega kauplejad saavad oma pakutavat tutvustada ja huvilistega kontakte luua, masinatootjad saavad luua pikaajalisi suhteid tulevaste ostjatega ning ettevõtted saavad otsida oma mittevajalikule masinatele-seadmetele uusi omanikke.

Esindatud on peaaegu kõikide tööstusharude masinad ja seadmed: metalli- ja puutöömasinad, plastmassi- ja kummitöötlemise masinad, pakkeseadmed, toiduainete- ja tekstiilitööstuse seadmed, trüki- ja paberitööstuse masinad, IT- ja kommunikatsiooniseadmed, robotid ja automaatikaseadmed, keemiatööstuse ja farmaatsia seadmed, jäätmetöötlusseadmed, ehitus- ja põllumajandusmasinad jpm.

Eelmisel aastal külastas messi üle 10 000 huvilise 113 riigist, 28 riiki esindasid 514 eksponenti. 62% messil standiga osalejatest tegelesid masinate müügiga, 31% oli mitmesuguste teenuste pakkujaid, 15% oli masinatootjad ja 4% eksponentidest olid ettevõtted, kes püüdsid oma kasutatud ja mittevajalikule masinale ostjat leida.

Lisainformatsiooni leiab ja messi *online*-kataloogi saab sirvida messi kodulehel: www.resale-germany.com.

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda pakub Eesti ettevõtjatele võimalust vältida kassajärjekordi messil ja osta messipilet juba Eestis. Kaubanduskojast saab soetada järgmiseid messipileteid (sisaldab ka kataloogi, mille saab kätte pileti registreerimisel messikeskuses):

- 3-päeva pilet – hind 675 krooni,
- 1-päeva pilet – hind 440 krooni.

RESALE 2010
K A R L S R U H E

Lisainfo:

KRISTY TÄTTAR

Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee
www.resale-germany.com

MESSID HAMBURGIS

- **16.–18. aprill**
Hanseferd Hamburg
Rahvusvaheline mess
hobusesõpradele
- **7.–10. september**
SMM
(*shipbuilding-machinery-marine technology international trade fair Hamburg*)
Maailmamesse ja kongress – laevaehitus, masinad, meretehnika
- **25. september – 3. oktoober**
Du und Deine Welt
Rahvusvaheline tarbekaupade müüginäitus – käsitöö, kunst, kinkeartiklid, sport, sisustus
- **30. oktoober – 7. november**
Hanseboot
Rahvusvaheline paadinäitus

MESSID STUTTGARDIS

- **28. september – 2. oktoober**
AMB
Rahvusvaheline metallitöötlemise mess
- **13.–16. oktoober**
Interbad
Rahvusvaheline erialamess: ujuvad, ujulate tehnika, saunad, füsioteraapia
- **3.–8. veebruar 2011**
Spielwarenmesse eG
International Toy Fair Nürnberg
Rahvusvaheline, maailma suurim mänguasjade mess

Kontakt:
ELO SAARI
Tel: 627 6946
E-post: elo@ahk-balt.org

MESSID HANNOVERIS

- **19.–23. aprill**
Hannover Messe
Maailma juhtiv tööstusmess
- **2.–3. juuni**
Real Estate North
NB! Uus Põhja-Euroopa tööstuskinnisvara erialamess ja kongress

- **7.–12. juuni**
Interschutz-Der Rote Hahn
Rahvusvaheline päästeteenistuse, tuletõrje, katastroofikaitse mess

Kontakt:
KARIN ALLIKSAAR
Tel: 627 6944
E-post: hannover.ee@ahk-balt.org

MESSID MÜNCHENIS

- **19.–25. aprill**
Bauma
Rahvusvaheline ehitus- ja kaevandamismasinade, ehitussõidukite ning ehitustööriistade erialamess
- **8.–11. juuni**
Automatica
Rahvusvaheline automaatika ja robotika erialamess
- **14.–18. juuli**
Interforst
Rahvusvaheline metsanduse ja metsatehnika erialamess

Kontakt:
KAIA KUHA
Tel: 627 6942
E-post: muenchen.ee@ahk-balt.org

MESSID KÖLNIS

- **18.–22. august**
Gamescom
Interaktiivsete mängude ja meelelahutuse mess
- **5.–7. september**
Spoga+Gafa
Rahvusvaheline aiandusmess
- **5.–7. september**
Spoga Horse
Rahvusvaheline ratsaspordimess
- **16.–19. september**
Kind+Jugend
Rahvusvaheline lastekaupade mess

Kontakt:
INGRID KORMAŠOV
Tel: 627 6947
E-post: koelnmesse.ee@ahk-balt.org

Saksa-Balti Kaubanduskoda Eestis, Lätis, Leedus

Suurtüki 4b, 10133 Tallinn • www.ahk-balt.org

Tel: 627 6940 • Faks: 627 6950 • E-post: info.ee@ahk-balt.org

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja ja EASI ärireis Harkovisse ja Kiievisse 24.–28. mail

Kutsume Teid osa võtma Kaubanduskoja ja EASI poolt organiseeritavast ärireisist Ukrainasse! Äriviisi eesmärk on leida Eesti ettevõtetele ekspordivõimalusi Ukrainas. Selleks korraldame Ukraina ja Eesti ettevõtete vahelised individuaalkohtumised nii Kiievis kui ka Harkovis. Harkovis osaleme Eesti äriseminaril, külastame kohalikke ettevõtteid ning investeerimisobjekte. Kiievis kohtume Ukrainas töötavate Eesti ettevõtjatega.

Reisipaketi hind on ligikaudu 14 500 krooni (osaliselt lisandub käibemaks). Delegatsiooni suuruseks on arvestatud 10 inimest, väiksema arvu puhul võivad hinnad muutuda. Täpne hind selgub lähiajal. Pakett sisaldab:

- lennupilet Tallinn-Kiiev-Tallinn,
- lennupilet Kiiev-Harkov-Kiiev,
- bussitransport Kiievis ja Harkovis,
- majutus,
- äriprogramm (kohtumised Kiievis ja Harkovis, saali rent).

Individuaalkohtumiste organiseerimiseks palume kirjeldada ankeedis oma ettevõtte toodangut ja koostöösoovi. Küsige ankeeti Kaubanduskoja teenuste osakonnast. Ootame Teie aktiivset osavõttu. Tähtaeg osavõtu teatamiseks on 23. aprill.

Lisainfo ja registreerimine:

VIIVE RAID

Tel: 604 0092 • E-post: viive@koda.ee

Euroopa suurim tuuleenergia konverents ja kontaktkohtumised

20.–23. aprillil Varssavis

Euroopa suurim tuuleenergia konverentsi ja messi (European Wind Energy Conference & Exhibition – EWEC) puhul on tegemist iga-aastase traditsioonilise üritusega, mille korraldaja ja korraldamise asukoht aasta-aastalt muutub. Konverents on laialt tunnustatud kui kõige professionaalsem, põhjalikum ja informatiivsem üritus tuuleenergia valdkonnas Euroopas. Konverentsil käsitletakse tuuleenergia tootmisega seonduvaid tehnilisi ja juriidilisi teemasid, arutletakse administratiivsete ja finantsküsimuste üle. Teemad on jaotatud kategooriatesse: poliitika ja turud; finantseerimine ja majandamine; ressursid ja aerodünaamika; riistvara; võrgud; plenaar- ja paneelsessioonid. Konverentsi kaalukust näitab laiemalt tuntud esinejate osalemine: **Guenter Oettinger** (EL Energeetika Komisjonäär), **Poul Nyrup Rasmussen** (endine Taani peaminister), **Donald Tusk** (Poola peaminister) jne. Konverentsile on oodatud üle 7000 tuuleenergia valdkonna võtmetegija peamiselt Euroopast aga ka üle maailma. Lisaks konverentsi põhiprogrammile toimub mitu nn kõrvalprogrammi.

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda kutsub Eesti firmasid osalema tuuleenergia konverentsi ja messi raames korraldataval kontaktkohtumiste päeval, kus on võimalik kohtuda kolleegidega teistest riikidest.

Kontaktkohtumised toimuvad Euroopa Komisjoni poolt rahastatava projekti Net 4Biz raames PARP (Polish Agency for Enterprise Development) ruumides ja on tasuta. Kontaktkohtumispäevale on oodata ligikaudu 200 ettevõtet Rootsist, Norrast, Suurbritanniast, Hispaaniast, Poolast, Bulgaariast, Kreekast, Austriast, Itaaliast, Maltalt ja Poolast. Ettevõtjad peavad ise kandma oma lähetuskulud (sh transport Varssavisse ja tagasi, majutus, päevarahad jmt).

Kontaktkohtumiste päeval osalevad ettevõtjad võivad osaleda ka konverentsil, projektipartneritel (Eestis on selleks Eesti Kaubandus-Tööstuskoda) on korraldajatega kokkulepe tunduvalt soodsama hinnaga konverentsile pääsemiseks.

Täpsem informatsioon ja registreerumine:

KRISTY TÄTTAR

Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee

Konverentsi ja messi veebilehekülj: www.ewec2010.info

Kontaktkohtumiste päeva veebilehekülj: www.net4biz.se

Koostööpakkumised:

Täpsem info: ANNIKA METSALA • Tel: 604 0091 • E-post: annika.metsala@koda.ee

- Rootsi teraskiust traatkudumi tootja (*steel woven wire cloth*) otsib koostöövõimalusi tselluloosi-, paberi- või papitööstustega Eestis.
Kood 2010-03-12-041
- Rootsi LED-valgustite müügiga tegelev ettevõtte otsib kontakti tootjatega Euroopas, et pakkuda kvaliteetset müügiteenust ning hakata LED-valgustite esindajaks Rootsi turul.
Kood 2010-03-21-001
- Hispaania kohalike gurmee- ja delikatesstoodete konsortsiumi ettevõtted otsivad oma toodetele esindajat (soolaliha, soolakala, õlid jm).
Kood 2010-03-11-025
- Leedu maaturismiga tegelev ettevõtte otsib koostööpartnerit ning vahendajat Leedus toimuvatele indiateemalistele reisidele.
Kood 2010-03-09-003
- Iisraeli ettevõtte korraldab lühikursusi ortopeediatehnikutele ja terapeutidele.
Kood 2010-03-15-008
- Laidlase IT-toodete, mobiiltelefonide ja lisatoodete kogemusega Rumeenia ettevõtte pakub end esindajaks.
Kood 2010-03-03-034
- Vene impordi-ekspordi teemadele spetsialiseerunud ettevõtte pakub oma teenuseid ettevõtetele, kes soovivad alustada ekspordi Venemaale.
Kood 2010-03-01-005
- Ungari kasutatud riideid müüv ettevõtte otsib vahendajat ja/või ühissettevtluse võimalusi, et realiseerida suur hulk kasutatud riideid kas müügiks või millegi muu tootmiseks.
Kood 2010-03-01-014
- Prantsuse artiste vahendav agentuur otsib kontakte teiste omalaadsete ettevõtete, organisatsioonide, ürituste korraldajate ning artistidega.
Kood 2010-02-05-024
- Bulgaaria metallelementide tootmisega tegelev ettevõtte müüb kogu tehase varustuse.
Kood 2010-03-15-001
- Iisraeli ettevõtte otsib edasimüüjat ainulaadsetele päästesüsteemidele, mida kasutatakse tule- ja tormi, kaitsejõududes, politseis jm. **Kood 2010-03-15-007**
- Kreeka taastuvenergiatele spetsialiseerunud ettevõtte otsib koostööpartnerit ja esindajat Euroopas.
Kood 2010-03-03-031
- Kreeka haiglamööbli ja -varustuse tootja otsib edasimüüjat.
Kood 2010-02-09-045
- Serbia mööbli (peamiselt kontorimööbli) tootja otsib koostöövõimalusi ning pakub end allhanketööde teostajaks.
Kood 2010-02-27-002
- Prantsuse kontaktläätsede ja lisatoodetega tegelev ettevõtte otsib edasimüüjaid.
Kood 2010-01-14-043
- Taani ettevõtte otsib kontakti suitsulõhe tootjatega, et tellida allhanget. **Kood 2010-03-15-005**
- Bulgaaria lehtmatali töötlemisega tegelev ettevõtte (laserialõikus, painutamine, värvimine, keevitamine jne) pakub end allhankete teostajaks kõrgete nõudmistega tellijale.
Kood 2010-03-15-009
- Türgi kuivatatud puuviljade tootja otsib edasimüüjat.
Kood 2010-03-01-028
- Austria konsultatsioonibüroo pakub oma teenuseid innovaatilistele ettevõtetele, mis plaanivad siseneda oma teenuste või toodetega Austria turule.
Kood 2010-03-03-048
- Läti konsultatsioonibüroo pakub oma teenuseid (raamatupidamine, auditeerimine, finantsnõustamine jne) ettevõtetele, mis tegutsevad Lätis.
Kood 2010-03-15-011
- Ukraina tuulegeneraatorite torne ja konstruktsioonielemente tootev ettevõtte pakub end allhankete teostajaks.
Kood 2010-03-15-010
- Moldovas asuv Comrati linn otsib erinevate projektide raames kaasinvestoreid.
Kood 2010-03-15-002

Riigihanketeated:

Täpsem info: LEA AASAMAA • Tel: 604 0090 • E-post: lea@koda.ee

EESTI ■ Elektriijaama turbiini kondensaatori torude kuulpuhastussüsteemi paigaldamise hange. Tähtaeg 07.05.2010. Kood 3112 ■ Laboratooriumihoonete ehitushange. 12.04.2010. Kood 3113 ■ Büroode ja koolide sisepuhastus- ja koristusteenuste hange. Tähtaeg 04.05.2010. Kood 3114 ■ Õhustransporditeenuste hange. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 04.05.2010. Kood 3115 ■ Kappide hange (välitingimustesse). Eelteade. Kood 3116	SOOME ■ Prügikastide hange. Tähtaeg 26.04.2010. Kood 3117 ■ Leiva- jm värskete pagaritoodete hange. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 20.04.2010. Kood 3118 ■ Elektrisektori õpikeskkonna mööbli hange. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 19.04.2010. Kood 3119 LEEDU ■ Tuletõrjeautode hange. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 30.04.2010. Kood 3120	ROOTSI ■ Õhufiltrite hange. Tähtaeg on 20.04.2010. Kood 3121 ■ Ehitustööde hange. Tähtaeg 20.04.2010. Kood 3122 ■ Jäätise hange. Tähtaeg 29.04.2010. Kood 3123 NATO ■ Õhusõidukite remonditöökoja ehitamise hange. Tähtaeg on 12.04.2010. Kood 3125 ■ Õhusõidukite parkimisangaaride ja tõstevärvade hange. Tähtaeg 21.04.2010. Kood 3130	■ Talvetoodete hange (tekid, laste talvejoped, laste kummikud). Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 12.04.2010. Kood 3126 ■ IED ekspertiisi hange. Tähtaeg 29.04.2010. Kood 3127 ■ Kontoritarvete hange. Tähtaeg 30.04.2010. Kood 3129 EUROOPA KOMISJON ■ Mänguväljakuala loomise hange Brüsselisse (310 m²). Tähtaeg 29.03.2010. Kood 3124 ■ Koolimööbli hange. Eelteade. Kood 3128

Tallinn ja Harjumaa	KODUMAA EHITUS OÜ	www.kme.ee	5623 6690	Ehitustööd. Peatöövõtja. Projekteerimine. Ehitusjärelvalve. Ehitise ekspertiisi tegemine. Elektri- ja san tehnilised tööd.
	ABERTSON OÜ	www.abertson.ee	656 6620	Jahutus- ja küttesüsteemide ehitus, katlamajade ehitus. Gaasi- ja külmutussüsteemide ehitus.
	ESTFIREWOOD OÜ	www.estfirewood.eu	558 3642	Kaminapuude ja tulekahatusvahendite tootmine. Metsa raie tööd, võsalõikus, erametsa hooldamine.
	KAARDIEKSPERT OÜ	www.kaardiekspert.ee	684 4084	Plastikaartide tootmine ja personaliseerimine. Kaarditrüki seadmete müük ja hooldus.
	J.ROOTS TIMBER OÜ	www.rootstimber.ee	515 4867	Puidu töötlemine, hoovaldatud saematerjali tootmine.
	PRINTSTONE OÜ	www.printstone.ee	657 2674	Trükiteenused. Reklaam. Disain. Sisekujundus.
	IDEA PUBLIC OÜ	www.eurorscg.ee	669 1000	Suhtekorraldus, kommunikatsioonialane nõustamine. Üritusturundus, ürituste korraldamine, uuringute läbiviimine.
	MEDICONNECT OÜ	www.mediconnectsys.eu	522 0550	E-lahendused, nõustamisteenused. Meditsiin ja tervishoid.
	EUMAR SANTEHNIKA OÜ	www.washbasinfactory.com	605 0530	Tehiskivist valamute tootmine. Vannitoamööbli tootmine.
	AUTOLINK BALTICS AS	www.autolinkbaltics.com	679 1520	Sõiduaudote ladustamine, müügieelne ettevalmistamine, maantee- ja raudteetransport.
	ARGOS-EUROPE OÜ	www.yarkiylyuch.ru	5360 8162	Elektri- ja halogeenlampide ja valgustite hulgi müük. Elektri kaupade hulgi müük.
	BGS BALTIC GREEN SOLUTIONS OÜ	www.sunswede.ee	503 4917	IT-teenuste müük. Päikeseõhkkütte paneelide „Sunswede“ hulgi müük. Reisikorraldusteenused. Kunstialane loometegevus.
	HELLMANN WORLDWIDE LOGISTICS OÜ	www.hellmann.net	605 2020	Rahvusvaheline transport. logistikateenused, ekspedeerimine, meretransport, maanteetransport, lennutransport, raudteevõd.
	FAMINER OÜ	www.faminer.ee	5691 1288	Kahjuritõrje, fumigeerimine. Kahjuritõrjevahendite jae- ja hulgi müük.
	LAT GROUP OÜ	bakapro.com	520 1571	Kalakonservide tootmine. Konservitoainete hulgi müük.
	ARCO COLOR AS	www.arccolor.ee	670 9126	Pulbervärvimine.
	TRUSTCORP OÜ	www.trustcorp.ee	644 9100	Ärinõustamine jm juhtimisalane nõustamine.
	ALEX STEWART INSPECTION ESTONIA OÜ	www.alexstewart.ee	618 1390	Sõltumatu kaupade inspekteerimine. Koguse ja kvaliteedi määramine.
	JOIK KÜÜNLAD & SPA OÜ	www.joik.ee	475 7201	Lõhnaküünalde ja kosmeetikatoodete tootmine ja müük.
	RELYX OÜ		623 2705	Puu- ja köögivilja hulgi müük.
	ROADSERVICE OÜ	www.roadservice.ee	5348 8175	Teede ja kiirteede ehitus. Metallitöötus ja metallpindade katmine.
	RPK TEED OÜ	www.rpkteed.ee	509 3249	Teedehitus, remont ja hooldus. Haljastus. Transportteenus.
	JUUKSUR OÜ	www.juuksur.eu	5811 5350	Kosmeetika ja tualettvahendite jaemüük. Juuksuri- ja iluraviteenindus.
	SEVTAL BALTIC OÜ			Puidu ja saematerjali hulgi müük (lehis).
	MILPABER AS	www.milpaber.ee	660 5973	Trükiteenustele järeltöötusmaterjalide müük.
	UNITED PARTNERS ADVISORY OÜ	www.unitedpartners.ee	661 6450	Finantsnõustamine.
	MESA EESTI OÜ	www.mesa.ee	661 4091	Kütte- ja veekulude individuaalse arvestussüsteemi juurutamine. Soojusenergia ja tarbevee mooteseadmete müük. Oli mooteseadmete müük.
	LOSTTREASURE OÜ	www.losttreasure.ee	661 6776	Taksovedu. Sõiduaudote rent. Transfeerteenus. Kadunud inimeste otsing.
	HYDROSCAND SERVICE OÜ	www.hydroscand-service.ee	683 1168	Hüdro süsteemide ehitus ja remont, hüdraulikakomponentide müük. Hüdro süsteemide projekteerimine, konsultatsioonid.
	IMETEGU OÜ		506 7172	Hüdro tehniliste rajatiste ehitus ja remont. Hüdroelektrijaama ehitus. Süvendus ja allveetööd.
	CREDITREFORM EESTI OÜ	www.creditreform.ee	605 5740	Inkassoteenused, võlgade sissenõudmine. Kohtuväline võlgade sissenõudmine, krediitjärelvalve, taustauuring, juriidiline konsultatsioon. debitoorse portfelli ostmise.
	CIVIL ENGINEERING COMPANY OÜ	www.bauton-beton.com	601 3051	Polüstiroolbetooni tootmine ja tooted sellest.
	VELITER OÜ	www.specmachines.ee	682 5373	Uute ja kasutatud raudtee- ja ehitusmasinate müük. Ehitustehnika remont ja teenindus.
Ida-Virumaa	MKT HOLDING OÜ	www.mboards.eu	5344 3662	Puitkiud- ja põrandaplaadi tootmine.
Järvamaa	PAIVET OÜ	www.paivet.ee	385 0430	Mööteriistade ja -seadmete hulgi müük. Kaalumissüsteemide projekteerimine ja valmistamine. Magnetite ja metallidetektorite müük, paigaldamine ja hooldus. Arvutite, printerite ja tarvikute müük.
Tartumaa	PRIMUS TRADE OÜ	www.primustrade.ee	512 3363	Puidu ja ehitusmaterjalide vahendamine.
	BALTIC HOUSE TRADE OÜ	www.baltic-house.ee	712 2060	Puitmajade, peamiselt freespuitmajade projekteerimine, tootmine. Puidust uste ja akende tootmine. Metallitööd, metallkarkasshooned.
	ALPINA ELECTRONICS OÜ	www.alpina.ee	5346 0137	Lihatööstusseadmete müük, hooldus, remont. Tööstusautomaatika kilpide projekteerimine ja paigaldus. Lõike- ja söögiriistade tootmine.
Viljandimaa	MARKATRIN OÜ	www.markatrin.ee	5349 9994	Ehitustegevus (katusetööd, fassaaditööd, siseviimistlustööd, uldehitus). Küttepude, puitbriketi, küttegaanulite tootmine.
	BESTRA ENGINEERING AS	www.bestra.ee	439 2238	Metallkonstruktsioonide ja seadmete tootmine. Masintöötus ja masinaehitus.
	GREEN PARTNERS OÜ	www.novaelement.ee	433 1045	Erinevate metallist konstruktsioonide sh värvate, piirete, varikatuste, pinkide jne valmistamine. Metallist ja puidust sisustuselementide ja mööbli valmistamine.

Teil on võimalus leida koostööpartnereid ning uusi kliente teiste Eesti Kaubandus-Tööstuskoja liikmete hulgast, samuti saate soovi korral teha liikmesettevõtetele oma toodete või teenuste sooduspakkumisi. Huvi korral palun saatke oma koostöösoov või sooduspakkumine e-postiaadressile kadri@koda.ee. Koostöösoov või sooduspakkumine peab sisaldama järgmisi andmeid: sooduspakkumist/koostöösoovi, tegevusvaldkonda, firma nime, kontaktandmeid, aadressi, telefoninumbrit, e-postiaadressi, kontaktisiku andmeid ning pakkumise kehtivusaega. Sooduspakkumise tingimuseks on selle kehtimine kõigile Kaubanduskoja liikmetele. NB! Avaldame ainult Eesti Kaubandus-Tööstuskoja liikmete pakkumisi. Lugege koostööpakkumisi nüüd ka Kaubanduskoja veebilehel Teenused – Koostööpakkumised ja info – Liikmelt liikmele aadressil <http://www.koda.ee/?id=46026>. Lisainfo: **KADRI LIIMAL** • Tel: 523 6146 • E-post: kadri@koda.ee

CONSULTIT OÜ

ConsultIT OÜ on konsultatsiooni- ja koolitusfirma, mis toetab asutusi ja organisatsioone strateegiate elluviimisel, töstes nende konkurentsivõimet läbi tulemuslikuma juhtimise ning lisaväärtust loovate turvaliste infotehnoloogiliste lahenduste. ConsultIT OÜ põhilised tegevusvaldkonnad on IT-juhtimine, infoturve, IT-audit ja üldjuhtimine. Kaubanduskoja liikmetele märtsikuus „sünnipäevahinnad“.

Hinnasoodustus 20% avalikel kursustel: projekti juhtimine, tõhus infoturve, juhi IT-alane „kirjaskus“. Soodustus kehtib kursustele registreerimise ja arve tasumise korral. Hinnasoodustus 10% firmasiseste konsultatsiooni- või koolituspõhiste lepingu sõlmijatele.

Lisainfo:

Mati Ilisson

Tel: 505 3032

E-post: info@consultit.ee

www.consultit.ee

AE PROJEKTI INSENER

AE Projekti Insener on ekspert omanikujärelevalve, ehitustehnilise nõustamise ja ehitusjuhtimise teenuste alal. Meie kontorid asuvad Tallinnas ja Tartus. Tegutseme kliendi esindajana ehitusprojektides ja klient saab kesken dudu oma põhitegevusele. AE Projekti Insener teenused ulatuvad terviklikest teenusepakettidest kuni mitmesuguste kitsamalt piiritletud töödeni, alates uuringutest kuni objektide garantiiperioodi teenusteni. Osaleme ka välisprojektides. Meile on omistatud ISO 9001:2008 kvaliteedisertifikaat, mis katab meie tegevusvaldkonda. Otsime koostööpartnereid, kes tegutsevad välisriigis.

Lisainfo: Alger Ers • www.projektiinseener.ee

Tel: 5691 1023 • E-post: info@projektiinseener.ee

RUU KIVI OÜ

Ruu Kivi OÜ tegeleb graniitkillustiku impordi ja hulgitüübiga Baltimaades. Lisaks osutame

erinevate puistainete ja puidu laadimistööd sadamates, laoplatidel ja raudteedel. Otsime koostööpartnereid Eestis, Lätis ja Leedus.

Lisainfo:

Allar Leedu

Tel: 524 6121 • E-post: allar@ruukivi.eu

www.graniit.eu

RIIGIRESSURSSIDE KESKUS OÜ

Lao- ja tootmispindade arendamise ja üürimisega tegelev Riigiressursside Keskus OÜ annab üürile laopinnad Tallinnas (Liivala ja Vana-Narva mnt-l – 500-10 000 m²) ja tootmispinnad Paldiskis (1500-15 000 m²). Vähemalt aasta kestva üürilepingu puhul esimesed neli kuud 20% soodsama hinnaga. Pakkumine kehtib 1. septembrini käesoleval aastal.

Lisainfo: Jarno Sild

Tel: 6663 108 • 5137 445

E-post: jarno@rrk.ee

www.rrk.ee

Kaubanduskoda

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda • Toom-Kooli 17, 10130 Tallinn

Tel: 604 0060 • Faks: 604 0061 • E-post: koda@koda.ee • www.koda.ee

Teenuste osakond

Tel: 604 0077 • konsultatsioon • päritolusertifikaadid • ATA-Carnet • tollikonsultatsioonid

Tel: 604 0080 • äridelegatsioonid • messid • kontaktpäevad

Tel: 604 0082 • Stockholmi messid

Tel: 604 0082 • koostööpakkumised

Poliitikakujundamise- ja õigusosakond

Tel: 604 0060 • konsultatsioon • majanduspoliitiline tegevus

Turundus- ja liikmesuhete osakond

Tel: 604 0089 • liikmeks astumine • liikmesuhted • avalikud suhted • Tel: 604 0085

Teataja toimetis • toimetaja Kadri Liimal • Tel: 523 6146 • E-post: kadri@koda.ee

Raamatupidamine

Tel: 604 0067

Kaubanduskoja Tartu esindus

Pikk tn 14, 51013 Tartu • Tel: 744 2196

Kaubanduskoja Pärnu esindus

Ringi 35, 80010 Pärnu • Tel: 443 0989

Kaubanduskoja Kuressaare esindus

Tallinna 16, 93811 Kuressaare • Tel: 452 4757

Kaubanduskoja Jõhvi esindus

Pargi 27-203, 41537 Jõhvi • Tel: 337 4950

Olulised inimesed >

PÄRNU FINANTSKONVERENTS

15.-16. aprill 2010 • Pärnu

A lunch break during the Institute of Directors annual conference at the Royal Albert Hall, London

FINANTSMAJAKAS
Laenamises uued tuuled •
Ideoloogiline kriis finantsturul •
Ida-Euroopa väljavaated muutunud
maailmamajanduses • Euroga liitumine
praktilas • Eelarvestamine ja tulemusjuh-
timine suures segaduses. • Ettevõtte-
pank-investor. Mida õppisime? •
Elektrituru avanemine • Riigisisene ja
rahvusvaheline maksuplaneer-
imine. • Eesti ja maailma-
majanduse seis.

www.konverentsid.ee
Telefon: 6 177 333

Rödl & Partner

• KAUBANDUSKOJA KEVADBALL •

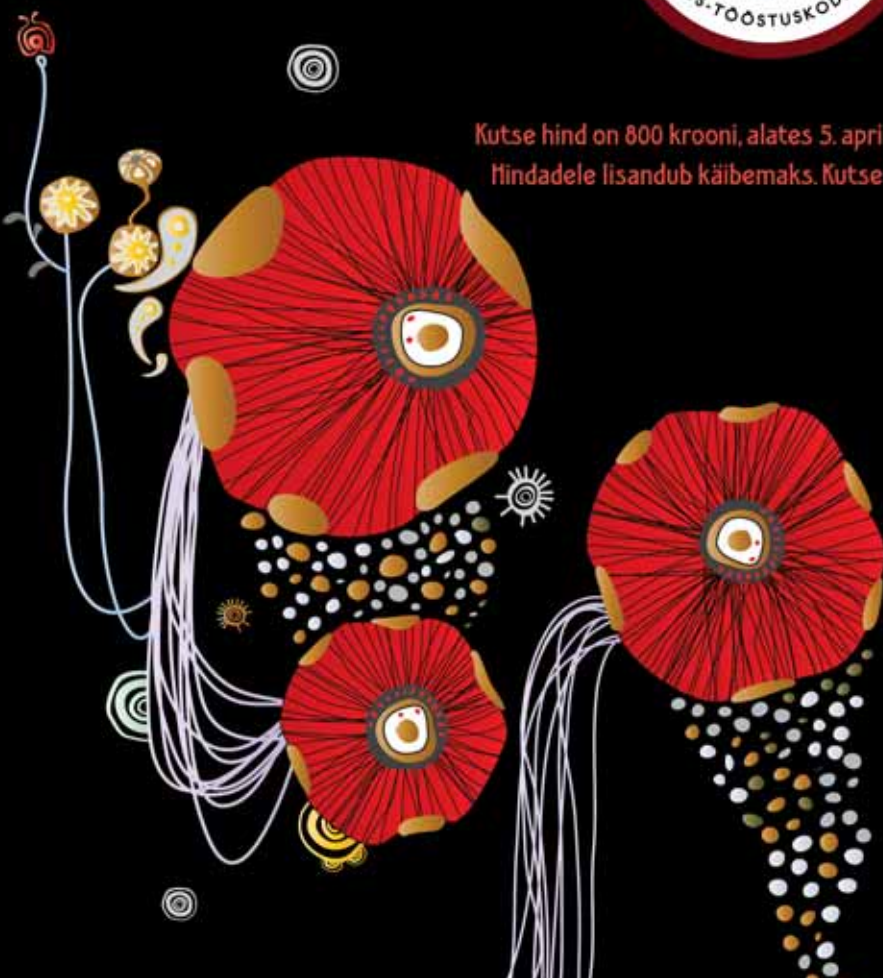
24. APRILLIL KELL 19.00 RESTORANIS GLORIA, TALLINNAS

Kevadballil alustame Kaubanduskoja 85. juubeliaasta tähistamist ja kutsume Koja liikmeid sellest osa saama. Märgi see kuupäev endale kalendrisse ja tule veeda pidulik ja meeleolukas õhtu koos teiste liikmesettevõtetega. Kaubanduskojast vaid 12 aastat noorem restoran Gloria ootab Koja väärrika juubeli tähistajaid!

Pane ennast juba varakult kirja!

Kutse hind on 800 krooni, alates 5. aprillist 1000 krooni.
Hindadele lisandub käibemaks. Kutse kehtib kahele.

Info ja registreerimine:

Annika Lesmaa, tel: 604 0060, e-post: annika@koda.ee

Koostöövõimalused:

Piret Salmistu, tel: 604 0060, e-post: piret@koda.ee